

Стиль - зброя некорених

СЛОВО – ДО БОЮ!

Від видавця

Ця серія книжок створена на вимоги часу та запит суспільства – як найшвидше засобами слова відобразити найбільш значущі, епохальні події сьогодення.

До першого випуску ввійшла лише невеличка частина текстів, надісланих видавництву або розміщених у соціальних мережах. Власне ставлення до подій висловлюють не тільки професійні літератори, а й пересічні громадяни, котрі так чи інакше зустрілися зі страшною трагедією – війною.

Щоб донести усьому світу «крик душі», підтримати наших захисників та співвітчизників, – і створена ця книжка. Створена виключно на громадських засадах і за власні кошти працівників видавництва «Журфонд» та ФОП «Ю.М.Кучугурний». В цьому вони вбачають свій обов'язок перед суспільством та розглядають видання цієї книги як особистий внесок у спільну боротьбу з ворогом.

Однак, у зв'язку з війною країна опинилася перед гострим дефіцитом паперу. Тому звертаємося до читачів і небайдужих громадян, меценатів із проханням саме на придбання паперу підтримати друкарню фінансово (в будь-якому розмірі). Можна це зробити іншим шляхом: замовити потрібну кількість книжок для конкретної військової частини, підрозділів Нацгвардії чи поліції, територіальної оборони, волонтерського осередку, навчального закладу чи бібліотеки. **Вартість одного примірника – 155 грн.** Номер картки у Приватбанку 5329 5720 0040 8618, призначення платежу: «На видання книги «Слово – зброя нескорених»».

З питань розміщення авторських матеріалів у наступних випусках серії та придбання книг телефонуйте: 097 969-53-57, 095 770-51-52, 063 327-26-02, або на електронну адресу: dneprinform60@gmail.com.

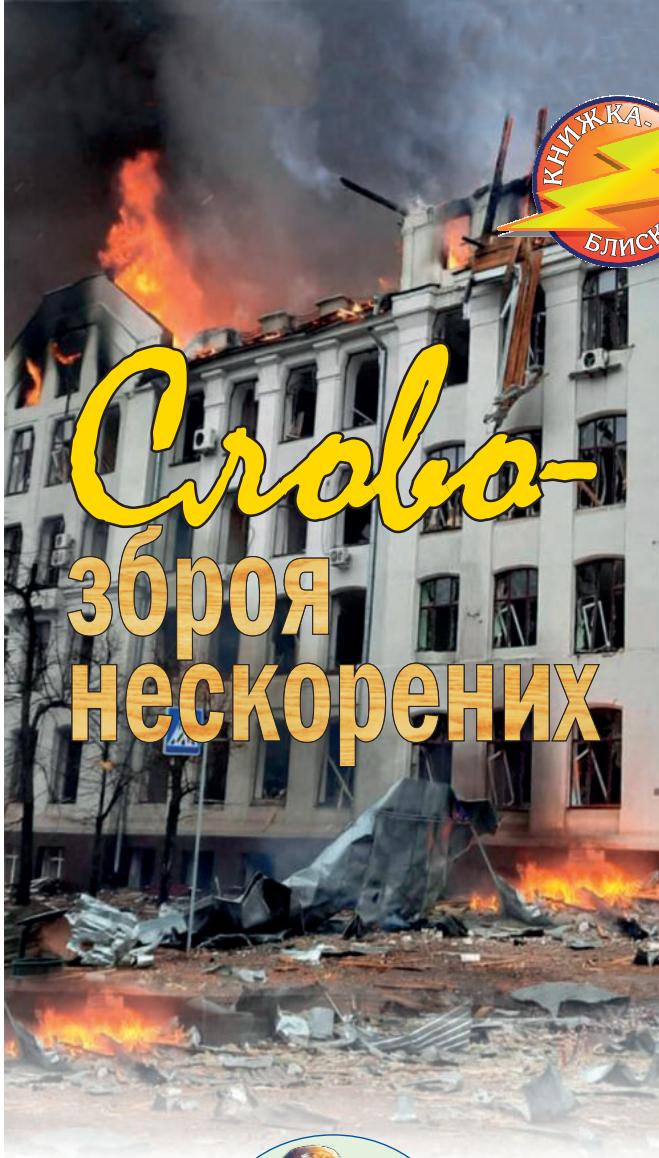
Розуміємо, наскільки це складно у теперішній час, але як стверджувала Леся Українка, слово – теж зброя.

Отож, слово – до бою!

Сім'я- зброя нескорених

Дніпро
2022

УДК 82-92
С48

Серія «Книжка-бліскавка».
Започаткована у 2022 році
Автор проєкту **О. Д. Давидов**

Це видання відкриває серію «Книжок-бліскавок», в яких за-
собами ілюстрованого слова знайдуть відображення найбільш
актуальні та животрепетні події сьогодення.

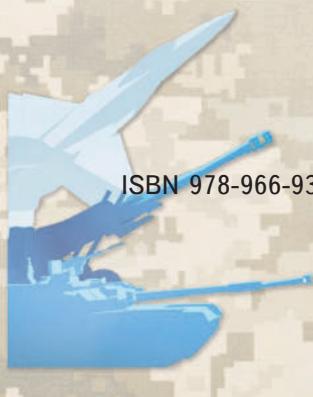
У першому випуску серії – відгук майстрів слова та митців, а
також пересічних небайдужих співвітчизників до подій, пов’язаних
із найстрашнішим злом, війною. Конкретно йдеться про масштаб-
не вторгнення Росії в Україну, яке почалося вранці 24 лютого
2022 року.

Із змістом видання можна ознайомитись також у соцмережах
чи за посиланням: <http://www.nsju.dp.ua> та
<https://www.facebook.com/PressBookPublishing>

Щодо розміщення авторських матеріалів у наступних випусках
серії та придбання книг – телефонуйте: 097-969-53-57,
e-mail: dneprinform60@gmail.com

*Тексти з Відкритих джерел друкуються в авторській редакції
зі збереженням стилю та орфографії*

Редакційно-видавничі роботи на волонтерських засадах виконані:
упорядкування – **Олександр Давидов**, художнє оформлення: **Володи-
мир Рязанов, Володимир Іванов, Володимир Ожуг**, верстка – **Вален-
тина Ожуг**, коректура – **Валентина Орищій**.

ISBN 978-966-934-373-7

© Давидов О.Д., проект,
упорядкування, 2022

ДЕРЖАВНИЙ ГІМН УКРАЇНИ

(слова Павла Чубинського,
музика Михайла Вербицького)

Ще не вмерла України ні слава, ні воля.
Ще нам, браття молодії, усміхнеться доля.
Згинуть наші вороженьки, як роса на сонці,
Запануєм і ми, браття, у своїй сторонці.

Душу й тіло ми положим за нашу свободу,
І покажем, що ми, браття, козацького роду.

Станем, браття, в бій кривавий від Сяну до Дону,
В ріднім краю панувати не дамо ні кому;
Чорне море ще всміхнеться, дід Дніпро зрадіє,
Ще у нашій Україні доленъка наспіє.

Душу й тіло ми положим за нашу свободу,
І покажем, що ми, браття, козацького роду.

А завзяття, праця щира свого ще докаже,
Ще ся волі в Україні піснь гучна розляже,
За Карпати відоб'ється, згомонить степами,
України слава стане поміж народами.

Душу й тіло ми положим за нашу свободу,
І покажем, що ми, браття, козацького роду.

ВИДАВНИЦТВО «ЖУРФОНД», СПІВРОБІТНИКИ ФОП «Ю.М. КУЧУГУРНИЙ» – бійцям Збройних сил України, Нацгвардії, воїнам тероборони, волонтерам – усім, хто усілякими засобами та можливостями боронить свободу і цілісність України.

ДУХОВНИЙ ПРАПОР НАРОДУ

Це про Гімн.

А зараз згадаємо, скільки суперечок точилося з приводу тексту Гімну України, поки Верховна Рада 15 січня 1992 року не ухвалила, а Президент Леонід Кучма Указом від 6 березня 2003 року остаточно не затвердив його.

Але й донині з'являються пропозиції щодо нового тексту, мовляв, діючий не дуже оптимістичний. Своєрідним екзаменом на витримку одного з державних символів стала війна. Тепер діючий гімн звучить у кожній оселі, на фронтах, під час урочистостей і в складному становищі – як додаткова моральна підтримка національної гідності українців. Гімн зараз сприймається ніби щойно написаний, настільки він відповідає духу народу і сучасному стану в державі.

Однак час від часу з'являються пропозиції якось переробити тексти, під ту ж музику. Це зробив, наприклад, Володимир Цвєлих. Варіант його тексту опубліковано у соцмережі «Фейсбук». Наводимо його.

ГІМН УКРАЇНИ

(позитивна версія)

Розквітає Україна, і слава, і воля,
І нас, браття українці, обіймає доля.
Чиста віра в нашім серці, як роса на сонці,
Бо пануємо ми, браття, у своїй сторонці.

Душу й тіло підіймаєм за нашу свободу,
Усі разом, бо ми, браття, козацького роду!

Всі ми браття, всі ми рідні від Сяну до Дону,
В ріднім kraю панувати не дамо ні кому;
Чорне море посміхнеться, дід Дніпро радіє,
Ще у нашій Україні доленька наспіє.

Душу й тіло підіймаєм за нашу свободу,
Усі разом, бо ми, браття, козацького роду!

А завзяття, праця щира свого ще докаже,
Ще ся волі в Україні піснь гучна розляже,
За Карпати відоб'ється, загомонить степами,
України слава стане в небі над горами.

Душу й тіло підіймаєм за нашу свободу,
Усі разом, бо ми, браття, козацького роду!

ЦВЕЛИХ Володимир

ЖИВА ЛЕГЕНДА НАЦІЇ

Саме таку оцінку дав Ліні Костенко, вітаючи її 21 березня 2022 року з 90-річчям, журналіст, поет, сама по собі непересічна людина з Дніпра Станіслав Шведун. Ще він назвав її «поетичною іконою України». В цьому теж немає перебільшення. А далі в його привітанні, розміщеному у соцмережі, читаємо:

Сьогодні 90 років виповнюється живій легенді нашої нації, поетичній іконі України, сміливій і величній **Ліні Василівні КОСТЕНКО**.

*Утюжить словами, як ті байрактари,
Волає до совісті нас ця Людина.
Їй байдужі оплески, оди, фанфари...
Щастя Вам, Костенко, сонячна Ліна!
З ювілеем! Попри все, веснуємо, Ліно Василівно!*

І як не навести тут одного з багатьох віршів Поетеси, присвяченого подіям сьогодення:

*Гула земля. Сусідський плакав хлопчик.
Хрестилась баба, і кінчався хліб.
Двигтів отой вузесенький окопчик,
де дві сім'ї тулились кілька діб.
О перший біль тих не дитячих вражень,
який він слід на серці залиша!
Як невимовне віршами не скажеш,
чи не німою зробиться душа?!
Це вже було ні зайчиком, ні вовком —
криававий світ, обвуглена зоря! —
а я писала мало не осколком
великі букви, щойно з букваря, —
той перший віршик, притулившись скраю,
щоб присвітила поночі війна.
Який він був, я вже не пам'ятаю.
Снаряд упав — осипалась стіна.*

Igor Trakht

Это свое стихотворение я переписал.
Мне диктовало время...

«Двома мовами...»

Как же можно жить и не надеяться
На победу, счастье, на успех?
Все вернётся, никуда не денется,
С горькою поправкой – «не для всех»...
Я пишу двома своїми мовами,
І ніхто мене не спонукав,
У зв'язку з воєнними умовами,
За ці дні жорстокішим я став!
Победим! Другого нет желания,
Проклянем на веки всех врагов!
Нам поможет самообладание –
Защитить детей и стариков!
Окупант підступно намагається
Досягнути власної мети...
Вороги даремно сподіваются –
«Урочистим маршем» нас пройти!
Ви вважали Вас зустрінуть «прянником»?
Боротьба за Волю – це не «бунт»!
Кожне місто бій дає загарбникам,
Що лягають в чорноземний ґрунт!
И грядет Победа неминуемо,
Воцарится в Украине мир!
Крах твой, совершенно предсказуемый,
Тerrorизма «светоч» и «кумир»!
Зацветут опять кусты шиповника,
Будет лето жаркое и сонное,
Замолчат «поющие в терновнике»,
И вернутся «ветром унесённые»!

«КУСТ» ЗМІНЮЄ КУРС

Зараз у Дніпрі (чи то у центрі, чи то на віддалених його околицях) не знайдеться людини, яка б не знала, що означає абревіатура «КУСТ». Фестивалі, концерти і багато інших культурно-мистецьких заходів із 2016 року відбуваються у місті саме з ініціативи або за підтримки мерії проєкту під назвою «Культурна столиця». Приємно відзначити, що завдяки заходам, які проходили під егідою КУСТА, Український культурний фонд визнав Дніпро «Культурною столицею України» з призовим грантом у розмірі 20 мільйонів гривень.

На початку 2022 року «КУСТ» оголосив черговий конкурс творчих проєктів для містян, але події, пов’язані з початком війни, докорінно змінили напрям його діяльності: рішенням організаторів «Культурної столиці» на його основі створено один з волонтерських центрів Дніпра – штаб оперативної допомоги «КУСТ». Тепер грантові кошти, а також кошти з бюджету на розвиток культури та благодійні внески у повному обсязі направляються на підтримку нашого війська, прийом, влаштування, харчування та лікування біженців та нужденних громадян. Як це починалося і відбувається зараз постійно повідомляється у фейсбуці на сторінках «КУСТ – культурна столиця», «КУСТ» media та учасників проєкту. Дещо з них.

* * *

Катерина Нікітенко, співзасновниця і редакторка медіа-проєкту КУСТ пише у своєму фейсбуці:

Как-то нам в социальные сети пришло сообщение: «Я живу в доме над телетеатром, пусть ваши люди приходят к нам домой помыться. Оставьте ваш номер телефона».

Я не знаю, каких там людей и когда лучше видно, но за час до, сидя в маленькой штабной «переговорной», мы говорили с мариупольским священником, активистом, отцом Владимиром. Чудом он в Днепре, хотя не должен был быть в живых. Интервью скоро выйдет, и в нем будет много о равнодушии.

Это – когда один на сто замков закрывает СВОЙ склад и ждёт, пока там протухнут продукты, а другой выбрасывает на

Усі ці усміхливі та життерадісні люди прямо чи опосередковано пов'язані з діяльністю волонтерського штабу «КУСТ». Низький уклін вам за те, що ви робите заради людей, заради перемоги!

ходу из машин свои вещи, чтобы взять ещё одну семью. Когда половина горсовета выезжает из города перед войной, понимая, что городу ***ц и когда предлагают помыться и постирать вещи в любое время.

Я позвонила той «девушке над телетеатром». Вместе с мужем они постоянно пускают в одну свободную комнату людей! Как-то там одновременно жили 11 человек, а всего с начала войны – 32 человека! И Юлианна готовила им есть. Теперь ей хочется печь блины и для наших поселенцев.

Я вижу таких людей каждый день. Можно ли победить страну, в которой они живут? Никогда.

Марія Скворцова, кураторка штабу «КУСТ»

Я волонтер уже как месяц.

Я волонтер по собственному желанию, убеждению, порыву. Рядом со мной в команде ещё больше 70 таких же волонтеров, которые выбрали помочь людям своей основной деятельностью сегодня. Эти люди для меня герои, ведь каждый день они

встають и остаются до вечера выполнять, каждый свои функции и неважно, кем ты был до войны.

У нас джазовые музыканты – грузчики.

Режиссёр театра – охранник.

Преподаватель танцев – администратор поселения.

Все эти люди из собственных убеждений продолжают помогать. На нашем бейдже написано:

«Кожного дня ми допомагаємо переселенцям за власною ініціативою. Будь ласка, ставтеся з повагою до нашої праці. Дякуємо!»

Порой люди забывают, что это добро безвозмездное и могут не уважать все то, что делается этими людьми.

Мне хотелось, чтобы мы ценили любой труд. А так же напомнила бы тем, кто выбирает волонтерство. Если вы не готовы, если вы думаете, что за это вам кто-то должен или вручат вам медаль, то займитесь чем-то другим. Отдельное признание и любовь каждому.

«КУСТ» media

Сьогодні шелтеру КУСТ двадцятий день. Знаєте, що це означає? Більше 900 осіб із Маріуполя, Волновахи, Харкова, з-під Києва та інших міст знайшли у Дніпрі свій тимчасовий дім. Наші кухарі порахували, що за 20 днів війни ми зробили більше 6000 порцій сніданків та обідів. Ми обробили 5000 дзвінків, купували речі, ходунки, дитяче харчування, знаходили ліки, яких немає у місті, відвезли радіо пенсіонерам, які не чують сирену.

На чотирьох наших локаціях з переселенцями працюють психологи, з дітьми – арт-терапевти.

Всю нашу роботу ми можемо робити, в першу чергу, завдяки вашій матеріальній допомозі! Щодня ми отримуємо гроші від звичайних людей з України, Канади, Великобританії, Ізраїлю, а також допомогу від організацій із Польщі, Данії, Литви. Це здається неймовірним, але «у темний час краще видно...». Ну, ви самі знаєте, яких людей.

Разом з волонтерами переселенці дивляться фільми, слушають джазові концерти, а самі вони відкрили у готелі «Жовтневий» перукарню і манікюрний салон. Люди, які у нас живуть, об'єдналися в одну родину: допомагають розбирати речі на

складі, налагоджують водопостачання у готелі «Жовтневий», ремонтують техніку, працюють на кухні.

Вони мають можливість усе це робити завдяки вам. Ми дякуємо вам за допомогу.

Сталінград? Маріуполь

Культурна столиця – «КУСТ»

Кохання під час війни: у Дніпрі стало на одну молоду патрульну родину більше.

Чи думали патрульні Богдан Брусенко та Анжеліка Красильникова, що в них буде весілля в бронежилетах та зі зброєю? Звичайно, ні.

Як і більшість закоханих Анжеліка та Богдан мріяли про весілля з усіма його атрибутами – білою сукнею, фотосесією, урочистостями у РАГСі, великою компанією друзів та рідних. Утім, війна вносить свої коррективи, але не відміняє плани. Учора патрульні стали чоловіком та дружиною.

Засвідчив шлюб начальник Департаменту патрульної поліції

Євген Жуков. Усміхнені, щасливі молодята отримали безліч побажань, щиріх обійм та подарунків.

До штабу «КУСТа» входять його організатори, активісти. Це, як правило, ініціативні, творчі люди, їхні тексти у соцмережах викликають цілу гаму почуттів – від гніву до сміху, але всі вони, як-то кажуть, на злобу дня. Куратор проєктів «Культурної столиці», автор та музикант, Вадим Гефтер, наприклад, «видав» таке:

*И нам удача улыбнется,
Парад Побед!
Когда весь мир
с утра проснется,
А враг твой – нет.
А еще таке:
Светилась, падая, ракета,
Неделю ищут Кужугета.
Болтают люди, что Шойгу
Один отправился в Тайгу.
Чтоб обсудить детали плана,
Не обойтись тут без шамана.*

Євген ГЕНДІН

Штабу оперативної допомоги «КУСТ» уже місяць.

За цей час ми:

- відкрили 4 шелтери, де більше півтори тисячі людей з Маріуполя, Волновахи, Харкова, Лисичанська, Сєвєродонецька та інших міст знайшли свій тимчасовий дім;
- разом з психологами провели для них більше 120 годин терапії;
- приготували більше 7000 порцій сніданків та обідів;
- обробили більше 6 000 дзвінків;
- вивезли більше 150 жінок з дітьми до Львова, Польщі та Литви;
- надали гуманітарну допомогу майже 600 людям та ще багато-багато чого...

А які тексти у керманичів «КУСТа», авторів колишнього КВН ДГУ, Театру «КВН ДГУ», зараз кабаре «Веселій Песець» Григорія Гельфера та Євгена Гендіна! Тут без знака оклику аж ніяк. Про свою участь у легендарному КВНському

руси, про колег-соавторів та артистів вони у подробицях написали у книжці-бестселері, присвяченій 10-річчю і зовсім недавньому 30-річчю КВН ДГУ. Що не строчка – в точку! Досить згадати тільки один вислів: «Краще в руках синиця, ніж під ліжком «утка»». Вислів пішов у народ і зараз мало хто знає, що вперше пролунав він з вуст дніпровських КВНовців.

Зараз, як-то кажуть, не до жартів. Але ці автори залишаються в строю на культурному просторі не тільки Дніпра, але й України. Це з ініціативи саме «отців» «Культурної столиці» Григорія Гельфера, Вадима Гефтера та Григорія Гендіна нині створено волонтерський штаб КУСТ», про який говорилося вище. Крім величезної організаторської роботи, яку ці люди проводять у межах «КУСТА», вони не забувають основну свою зброю – слово. Сам Євген Гендін у недавньому посту наводить текст пісні, написаної разом з Григорієм Гельфером, який був присвячений подіям ще 2003 року. Євген Гендін невипадково згадує цього вірша: він настільки відповідає сучасності, що, здається, начебто він тільки що написаний:

*«Её зовут Русью, она хочет Тузлу,
Она хочет Грузию, она хочет ВСЁ.
Но «ВСЁ» ж уже было! Ты чё – позабыла?
Россия! Старуха! Ну, блин, ё-моё!
Умойся росою да выпей рассолу!
Да век двадцать первый на ся ты примерь!
Ох, трудно быть, право, ох, супердержавой –
Кто-кто – Украина уж знает, поверъ...»
Там же было и такое:
«По реке плывёт зубило.
У него – Особый Путь...»*

А ще чимало глядачів телеканалу «Дніпро TV» знають Григорія Гельфена та Євгена Гендіна, як авторів і ведучих інформаційно-іронічної програми «Доживем до Вторника».

Вони кожну неділю змагалися з гостями програми у почутті гумору. Можна було про це не згадувати, якби остання програма не вийшла в ефір за дві доби до початку війни, але вже тоді обговорювались теми, які навіть і зараз актуальні. Окреслені вони у дусі ведучих (враховуючи деякі лінгвістичні нюанси, цитуємо мовою оригіналу): «Вне зависимости от вторжения россии – ее отторжение уже состоялось»; «Зеленский в Мюнхене, путин в Гааге»; «россия – беспокойный покойник»....

Близче до кінця передачі один з ведучих сповістив глядачам, що Президент США Байден, аби прийняти остаточне рішення щодо Росії, чекає закінчення цього ефіру.

Теж наче сьогодні говорилося. Отака далекоглядність та прозорливість наших з вами земляків. Сподіваємося, що після війни автори відновлять цю передачу, але під новою назвою, скажімо... Але це краще зроблять самі автори.

* * *

Насамкінець нагадаємо читачеві, що волонтерському руху вже понад 160 років. Існує навіть Міжнародний день волонтерів, який відзначається 5 грудня. На офіційному рівні в Україні волонтерство визнано постановою Кабміну від 10 грудня 2003 року. Найбільш активний розвиток цей патріотичний рух в Україні відбувся під час Майдану та початку війни на Донбасі. Тисячі волонтерських організацій, активістів-добровольців долутилися до боротьби з ворогом, підтримки цивільного населення на теренах теперішньої російсько-української війни.

Про добровольців-патріотів складено пісні, створено фільми, написано книги, кращі з них відзначені державними нагородами. У Києві відкрито незвичайний пам'ятний знак: це невеликий камінь із вмонтованим дзеркальним серцем. Якщо подивитися в нього, поруч зі своїм зображенням бачимо напис: «Добро може робити кожен».

Волонтерський дух знайшов відображення навіть у фольклорі. Багатозначний анекдот: «Якщо українцям сказати, що для перемоги потрібна ядерна боеголовка, то її через дві години не тільки зберуть, але і привезуть волонтери. З чаєм на дорогу».

Підготував Олександр ДАВИДОВ

Віктор Ожогін

Заслужений журналіст України, відомий телевізійник з Дніпра Віктор Ожогін захищає Україну у гарячих точках.

Зазначимо, що Віктор Ожогін був учасником АТО/ООС, нагороджений медаллю «За службу Україні». Віктор є відомим журналістом з Дніпра, членом НСЖУ.

Друкуємо один з його текстів у Фейсбуці.

Старий друг-однокурсник надіслав цей текст. Його можна трішечки редагувати, доповнювати, але головне – це ширі, правдиві слова, які сьогодні могла сказати будь-яка людина з українським корінням

Не знаю хто написав – не я. Але круто, дуже круто!

Привіт, світе!

Я знаю, ти зараз дивишся на нас. Дивишся наляканими очима Польщі. Нерішучими жестами Франції. Прорахованими кроками Німеччини. Знервованими вигуками Латвії. Скептичним посмукуванням Угорщини. Розслабленим мугиканням Італії. Німою мовчанкою Ізраїлю. Далекими вигуками США і Канади. И очима сотні інших країн.

Дивишся ніяково. Часто опускаєш погляд. Особливо, коли ми закриваємо собою наших дітей під час чергових ракетних атак. А коли таки наважуєшся очі підняти, дивишся вражено. Озираючись один на одного: чуєш, що то за така Україна? ЇЇ поливають градами, а вона стойть. ЇЇ криють крилатими ракетами, а вона стойть. ЇЇ звідусіль брязкають довбаними танками, а вона стойть. ЇЇ прямо кажуть «айм вері сорі енд діплі консьорд, бат...», а вона – «тю, ну як знаєш, я пішов збивати літак». ЇЇ пхають межі очі ядерну кнопку, а вона сміється і мовчки колотить бандерівське смузі.

Світ не дихає, світ панічно скуповує ѹод, а вона стойть. З якої такої ця Україна стала? Що такого було в молоці її матері? Чим таким годують цих воїнів тисячі волонтерських рук?

Знаєш, світе, а ти справді не знаєш. І ми теж, напевно, не знали по-справжньому донині. Не знали, що в нас є така сила. Така міць. І така любов. Завжди була. Просто роками лежала під руїнами совка, руського міра, пір'ям голубів миру і гіллям дерев любові. Лежала й чекала, щоб вибухнути. Вибухнути не страхом. Страх – це те, що нині відчуваєш ти, світе. А ми відчуваємо дещо інше.

Ми відчуваємо лють. За кожну вбиту дитину. За кожну понівечену долю. За кожне спалене місто. За кожну зруйновану мрію. І ця лють дає нам сили.

Ми відчуваємо свободу. Вперше. По-справжньому. Так гостро і сильно. Голу, вразливу і водночас таку потужну свободу. І ця свобода дає нам сили.

Ми відчуваємо любов. Ох, як же ми відчуваємо любов. Коли нема своїх і чужих. Коли всі максимально рідні. Коли мільйони рук методично викладають шлях до перемоги кожен на своєму місці. І ця любов дає нам сили.

Тому, світе, не бійся.

Віктор з одним із побратимів

Ми на сторожі. І якщо ти раптом соромився запитати, ми скажем самі: так, весна прийде, і вона буде жовто-блакитна. Незалежно від того, страшно тобі чи ні.

СТАДО РАБІВ
НЕ ЗДОБУДЕ
МІСТО
СВОБОДИ!

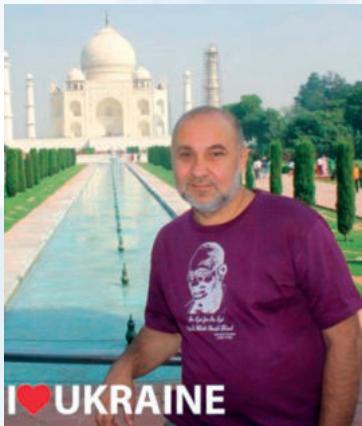

Александр Разумный

Никогда не предполагал, что мое 61-е утро будет таким военным.

Киев, Харьков, Чернигов, Буча, Ирпень... Мариуполь.

Днепр пока цел. Но вот уже месяц просыпаюсь в строке Левитанского: «Я не участвую в войне. Война участвует во мне...»

*Бывает так, что утро без сирен,
Без гула самолетов, без атак?
Чтоб за окном лишь солнце и сирень
И стрекоза летала б просто так?
Чтоб ни снарядов не было, ни бомб,
Ни танков, ни уродливых ежей?
... но бомба отрывается, как тромб,
И чья-то жизнь на волоске уже.
Потом еще и снова. Свист и хруст.
И шум в ушах. Который час и день.
Да, чуден Днепр ночью, хоть и пуст,
Но ты разбит, как Харьков и Ирпень.
И кажется, что горю вышел срок
И мир вернется молча, не спеша.
Как выстрел возвращается в курок,
И в тело возвращается душа.
И будет утро судное. Когда
Вдруг вспомнишь сразу всех, кого любил.
И упадет кремлевская звезда,
Бездарно рассыпая свой рубин.
И будет всё: и сказки, и мечты,
Ковыль в степи и предрассветный лес,
И утреннее счастье немоты.
Всё это будет с нами. Или без.*

25 марта 2022

В 90-х учился в Литинституте, где в то время семинары вели поэты-фронтовики Евгений Винокуров и Лев Ошанин.

Тот самый, кто 60 лет назад написал:

*Тише, солдат, слышишь, солдат,
Люди пугаются взрывов.
Тысячи глаз в небо глядят,
Губы упрямо твердят:
— Пусть всегда будет солнце!
Пусть всегда будет небо!
Пусть всегда будет мама!
Пусть всегда буду я!*

Этих поэтов давно нет. И невозможно предугадать их оценку нынешних событий. Но еще жив знаменитый Евгений Рейн, который в середине 90-х также вел поэтический семинар. И вот сегодня Евгений Борисович один из подписантов обращения секретариата Союза писателей РФ, из которого следует, что «Союз писателей России един со своей армией».

Конечно, 86-летний классик вполне может быть «не в курсе» и «не в теме».

Но все-таки... Для поэта слово – это поступок.

И как сегодня не вспомнить знаменитый текст еще одного классика – Константина Симонова:

*Так убей фашиста, чтоб он,
А не ты на земле лежал,
Не в твоем дому чтобы стон,
А в его по мертвым стоял.
Так убей же хоть одного!
Так убей же его скорей!
Сколько раз увидишь его,
Столько раз его и убей!*

Стихи, написанные в 1942-м русским поэтом, сегодня актуальны, как и 80 лет назад.

ВІДЧУЙ СЕБЕ ЗБРОЄЮ

Коли у 2012 році у видавництві «Журфонд» готувалась до друку перша книга тоді ще нікому не відомого працівника «Дніпроводоканалу» **Віктора Байдака**, редактори запропонували автору зняти зі збірки такий вірш:

*Ненавиджу тебе, Москва!
Всю твою люту, підлу вдачу.
Із тебе завжди кров текла...
Тебе за звірства не прощачу!*

Може, у редакторів і був сенс: тоді відносини України з Росією були досить толерантні. Але Віктор Байдак не погодився з видавцем, і цей вірш побачив світ.

Більш того, у кожній наступній книзі Віктор Байдак продовжував піддавати нещадній критиці імперські замашки Росії та її керівників:

*Кремля криаві куполи...
Все тишком-нишком: завели
В катівні чорні стільки люду...
А треба: одного Приблуду,
Щоб у могилу провели...*

* * *

*Не визнавай рашистів, брате,
За ними Підлість вигляда.
На них постійно треба чхати,
Інакше, буде, брат, біда...*

Звідки така прозорливість або далекоглядність, з точки зору сьогодення? Виявляється, Віктор уже в дитинстві з розповідей старших знат, що являє собою «советская влада». Працелюбні, хазяйновиті дід Федот, баби Фросина Сисоїна і Гура Софа своїми руками, на своїй землі створили неабияке міцне господарство. Тільки живи та радій життю! Але їх безжалісно, жорстоко розкулачили, залишили, як-то кажуть, без кола і дворя. Згодом, уже в школльні роки, під час служби в армії і після

Книжка-блескавка

допитливий Віктор із різних джерел дізнавався про сутність російської держави, людей, які там мешкають, їхніх вождів. Щоб зрозуміти його настрій, «звідки ноги ростуть», досить дійсно познайомитись із думками з цього приводу відомих людей світу. Карл Маркс, скажімо, писав:

«Росія, яка не мала ніякого відношення до Русі і отримала, точніше украла свою нинішню назву в кращому випадку у 18 столітті, однак нахабно претендує на історичну спадщину Київської Русі, заснованої на вісімсот років раніше. Насправді ж Московська історія – це історія дикої Орди, прищита до історії Київської Русі білими нитками і повністю сфальсифікована».

Отакої. А ось що писав відносно своїх співвітчизників Федір Достоєвський «Росіяни – це народ, який бродить по Європі лише для того, щоб руйнувати і знищувати ледве не собі на втіху».

Як тут не згадати ще нашого Пророка, Тараса Григоровича Шевченка, який попереджав:

*Кохайтесь, чорнобриві,
Та не з москалями,
Бо москалі – чужі люди,
Роблять лихо з вами.*

А ще він писав:

*Неначе птахи чорні в гаї,
Козацтво сміливє літає,
Ніхто на світі не втече;
Огонь запеклих не пече.*

Навіть вождь світового пролетаріату, засновник радянської держави Володимир Ленін в грудні 1922 року у праці «К

вопросу о национальностях или автономизации» писал: «Истинно русский человек, великоросс-шовинист, в сущности, подлец и насильник».

Нарешті, слова нашого сучасника Олександра Солженіцина: «Немає у цьому світі підступнішої, сволочнішої і хамовитішої особи, ніж карап. Здавна випущений в нацистських устремліннях, цей мерзотник ніколи не стане порядною і благородною Людиною. У його країни немає друзів – тільки або холуї, або вороги. Його країна здатна лише погрожувати, знищувати і убивати. І за збереження цього статусу Росією карап жертвуює власним життям, життям своїх батьків і дітей, якістю життя власного народу. Воїстину людина-звір. Люта і кровожерна». І, як писав Федір Тютчев, «умом Россию не понять». Дійсно, здоровим глузdom Росію не зрозуміти.

А зараз – деякі вірші Віктора Байдака, присвячені подіям сьогодення, які будуть надруковані у наступній, п'ятнадцятій, його книзі:

*По духу їх вже не зламати,
Отих, хто гарн прийняв в Січі...
Про це розкажуть вам гармати,
Шаблюки гострі і мечі...
Розкажуть «чайки», луки, стріли,
Пороги, що весь час гули...
А ще – в степах старі могили,
Як ми свободу берегли.*

Малюнок В. Байдака

* * *

Якби ти бачив, мій Тарасе,
Як москаля Вкраїна б'є!..
Оти, імперські очі гасить...
Як кров Ворожу — земля п'є!..
Сірку побачити хотілось
Як дух — свободу роздає...
Йому у снах казачих снилось,
Як за Вкраїну Світ встає.
Діди й батьки з могил би встали,
Щоб випити за цю мить...
«Отак живіть!» — Вони б сказали, —
Святу Вкраїну бережіть».

КОЗАЦЬКА ПІСНЯ УКРАЇНИ

Суне на Вкраїну
Сатана з ордою...
Станемо до бою
Людською стіною...

Піднімайтесь, браття,
Настана година:
Битися з Москвою
Встала Україна!..

Москаль не жаліє
Нічого й ніколи,
Покусай їх ряхи
Українські бджоли...

Не знайдеш, москалю,
На землі цій Раю:
Будеш трупом гнити
В козацькому краю!..

Буйними вітрами
Дух козацький скаче,
Знищимо рашистів:
В них нутро звіряче!

Захистимо сім'ї,
Краю не покинем,
А якщо потрібно,
За свій рід загинем!

Не спинити, браття,
Палаючий порох...
«Порвемо на шмаття!»
Ти це чуєш, ворог?!

Степом розвівайся
Козацька чуприна,
Ворог, начувайся:
Це моя Країна!

Для нас не існує
Найбільшого свята,
Як зарити в землю
Московського каті!..

Схились наді мною,
Червона калина,
Син завжди з тобою,
Ненька-Україна!

Текст написав сотник Війська Запорізького **Віктор БАЙДАК**.
Розповсюдити по Війську України і по всій Україні...

Що ми їй робимо.

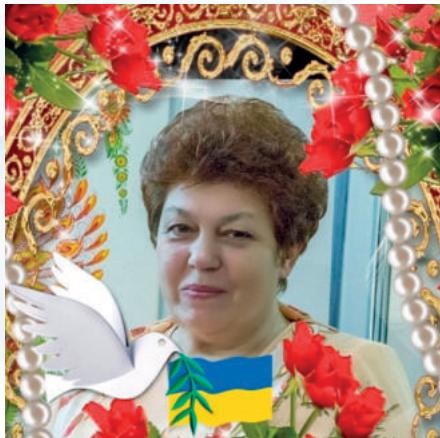
Володимир Страфідов

Я слухаю Вас,
Я слухаю Вас,
Але не вірюв,
Що серед нас
Є люди-звіри.
Високих сповненних ідей,
Вбивати з радістю людей,
Як тільки вміють лицеміри.
А щодо Сум – то сум.
Палає Харків.
Як результат великих дум,
Цей акт нахабний.
Світ шаленіє від подій,
Від братніх слів, від братніх дій,
Звичайно витонченим матом.
Важка хода? – О, да,
Без хліба з сіллю...
А якщо в зуби дать
В нас стане ціллю?
То будьте впевнені – дамо,
Бо любим сало і їмо,
Це плюс до нашого коктейлю.
Таке кіно, воно
Одне жахіття.
Війна – це саме дно,
Яке пробите.
Іде той розум, де той глупід,
Неваже один за всіх молюсь,
За наше чорне лихоліття.
Де кожна мить гримить,
Воля звитяги,
Де в жилах кров кипить
У роботяги
Та точно сонечко зійде,
З росою ворог пропаде
Замайоріють наші стяги.

БУДИНОК, ЯКИЙ ОБ'ЄДНУЄ СЕРЦЯ

Ця людина об'єднала в собі декілька Богом наданих рис: талановитого організатора, мистецтвознавства й майстра слова. А ще вона дуже доброзичлива, комунікабельна, з добрим серцем людина.

Йдеться про **Валентину Слободу**. Це за її ініціативою та за підтримки місцевої влади у Дніпрі створено Будинок мистецтв, який став, без перебільшення, центром

культурно-мистецького життя міста. Зараз тут, крім усього іншого, діє волонтерський осередок, який допомагає нашим військовим, біженцям, стареньким та нужденним співгromадянам.

Нещодавно Валентина Василівна святкувала день народження. Серед численних поздоровлень було і від журналіста Станіслава Шведуна:

*Ти своїм Мистецьким домом
Грієш людям серце й душу!
Та й з натхненням і без втоми...
Хай щастить тобі, Валюшо!*

А до того ж у цю нелегку годину – здоров'я, витримки і мирного неба!

Але найкраще про людину кажуть її дії та думки, про які ми дізнаємось із публікацій у ЗМІ та соцмережах. Ось декілька постів Валентини Василівни у Фейсбуці.

Шановні друзі! Ми ще від Лесі Українки пам'ятаємо, що СЛОВО – ЦЕ ЗБРОЯ («СЛОВО, МОЯ ТИ ЕДИНАЯ ЗБРОЄ...»)! Відома дніпровська поетеса, друг нашого Будинку мистецтв КАТЕРИНА КАЛЕНІЧЕНКО поетичним словом стукається до наших сердець. Дякую широ, пані КАТЕРИНО!

Україно, вільна птахо,
Ще міцніш тримай крило!
Ти з віків не знала страху,
Як би лячно не було!
Нападали, грабували,
Катували – без вини.
Зайди всі перебували,
Дикі орди і пани.

Покотились, мов колеса
З-під козацького візка...
Ти ж бо злинула над плесом –
Й загніздилася в бузках.
Україно, птахо сиза,
Яко меч тримай крило!
Бити Ворогу мармизу –
Нам у спадок перейшло.

* * *

У нашому Будинку мистецтв уже 9 днів продовжує працювати волонтерський центр. Робимо все, що можемо, щоб наші захисники, воїни, біженці (і діти, і дорослі) отримали допомогу від нас. Поряд з доброю волею власника Віталія у недоремонтованому приміщенні відкрили пункт громадського харчування. Поруч з нашим колективом дружньо працюють у нашому центрі вчителі гімназії №12, спортсмени, студенти, мешканці мікрорайону і сусіднього будинку. Не порахувати – близько 200 осіб.

Ця війна не може залишати хоч когось байдужими. Тож деякі мешканці Мистецького кварталу приходять і працюють поруч з нами. Наші художники продовжують відображати сьогодення. Сьогодні з дозволу майстрині лялькарства, учасниці наших виставок Валентини Мірошник із Черкащини подаю вашій увазі її графічні малюнки. Вона пише: «Я займаюсь з дітьми, я раджу весь цей час їм малювати, це допомагає в стресових ситуаціях тримати себе, це гарна арт-терапія, зняття психологічного навантаження... на десятий день війни я змогла і сама взяти до рук аркуш паперу, щоб написати там свої емоції... каракулі – гріфонаж, так називається ця техніка, допомагають зняти напруження».

гу, розвантажити мозок... ми часто на якихось лекціях чи нудих засіданнях черкаємо в блокнотах якісь каракулі, це те саме, просто вони виростають в сюжет, той ритм густіше-рідше дає змогу показати силует... дякую за можливість висказати свої переживання...»

* * *

ЗАПУСКАЄМО ФЛЕШМОБ #Митці_Дніпра_проти_війни
Дванадцятий день в Україні – війна! Ця війна не може залишати хоч когось байдужим. Люди прагнуть МИРУ: записуються в тероборону, працюють у волонтерських центрах, допомагають біженцям. МИ ТЕЖ ПРАЦЮЄМО: у нашому Будинку мистецтв уже 9 днів працює волонтерський центр. Робимо все, що можемо, щоб наші захисники, воїни, біженці отримали допомогу і від нас. Поряд з нашою будівлєю з доброї волі власника Віталія у недоремонтованому приміщенні відкрили пункт громадського харчування. Поруч з нашим колективом дружньо працюють в нашому центрі вчителі гімназії №12, спортсмени, студенти, мешканці мікрорайону і сусіднього будинку. Нас підтримують і працюють і наші митці: соліст оперного театру Володимир Машлюк, майстриня-лялькарка Тамара Горбунова, автор пісень Олена Бесараб, викладач вокалу Наталія Димченко, художники Андрій Зубенко, Василь Тевяшов, Валентин Назаренко, Сергій Харченко. Деякі мешканці нашого Мистецького кварталу Дніпра присилають мені в листах у соцмережах свої мистецькі твори проти війни, бо мистецтво було потрібне завжди, навіть у найстрашніші часи. Саме зараз треба підтримувати силу духу! Митці можуть домогти людям відчути свою силу духу, демонструючи свої картини, вірші, пісні – свою творчість. МИСТЕЦТВО є ідеальний інструмент. Тому актив Мистецького кварталу Дніпра вирішив запустити флешмоб.

* * *

З ініціативи активу Мистецького кварталу запускаю флешмоб **#Митці_Дніпра_проти_війни**

МИРУ НАШІЙ РІДНІЙ УКРАЇНІ! ПРИЄДНУЙТЕСЬ!
Виставляйте у соцмережах свої твори проти війни з хештегом
#Митці_Дніпра_проти_війни

Ось таку роботу створив учасник наших виставок художник Олександр МАКАРЕНКО

* * *

До участі у флешмобі подаю творчу роботу, надіслану мені відомим акварелістом і скульптором, учасником наших Всеукраїнських виставок Олександром ЧЕГОРКОЮ.

Декілька днів тому надіслав свою роботу художник, учасник наших виставок Володимир ВИБОРНИЙ.

* * *

Сьогодні, 9 березня, річниця від дня народження Великого Кобзаря, батька українського слова Тараса Григоровича Шевченка. А завтра – річниця його смерті. Тарас Шевченко – багатогранний геній і, безперечно, один з найяскравіших представників українського мистецтва. Письменник, художник-живописець, аквареліст, майстер сепії та гравюри. Щороку в нашому Будинку мистецтв проводяться заходи із циклу «Не в минулому».

а в майбутнє до тебе я, Тарасе, йду», які ми присвячуємо Шевченківським дням. У рамках циклу: творчі зустрічі, виставки, показ вистав, «Кіношевченкіана». У різні роки відбувалися відкриття виставки графічних робіт «Графічна Шевченкіана»;

організовано для школярів колективне читання творів Т.Г.Шевченка; персональна виставка витинанки майстра Національної спілки майстрів народного мистецтва України, лауреата мистецької премії ім. Тетянни Пати Ольги Іващенко «Світе тихий, світе ясний, моя Україно!»; показ моновистави «Варнак», створеної актором Ігорем Шульгою. Не раз виступали лауреати Всеукраїнського конкурсу акторів-читців, присвяченого Великому Кобзареві, Олександру Манжос та Андрію Карпенко. Для молоді проводились зустрічі з художниками – авторами «Шевченкіані»: скульптором, народним художником України, почесним громадянином міста Дніпро, автором пам'ятників Великому Кобзареві Володимиром Небоженком; заслуженим художником України, лауреатом мистецької премії ім. Михайла Паніна Григорієм Чернетою та художником, роботи якого є в Музеї Тараса Шевченка на Арагі, Віктором Родіоновим. Щорічно на базі Будинку мистецтв проводився міський тур Всеукраїнського конкурсу дитячої творчості «Об'єднаймося ж, брати мої!».

Принагідно згадати про те, що ім'я Великого Кобзаря увічнено в космосі: на планеті Меркурій є кратер Шевченка, серед астероїдів є мала планета Кобзар (№2427, відкрита 20 грудня 1976 року у Кримській астрофізичній обсерваторії Миколою Черних).

Зараз в Україні – війна. І ми тимчасово не можемо зібратися в Будинку мистецтв. Тому я запрошу наших відвідувачів

Залу українського кіно включити комп’ютер та подивитись один із фільмів про особистість та долю Великого Кобзаря або ж стрічки, створені за мотивами Шевченкових творів. Безумовно, це сприятиме укріпленню нашого духу. В ютубі є такі фільми: «Тарас Шевченко» (реж. П.Чардинін, 1926 рік), «Тарас Шевченко» (реж. І.Савченко, 1951 рік), «Сон» (реж. В. Денисенко, 1964 рік), «Тарас. Повернення» (реж. Олександр Денисенко, 2019 рік), фільм-опера «Наймичка» (реж. Ірина Молостова, 1964 рік) та цілий ряд документальних стрічок.

Образ Великого Кобзаря обов’язково додасть нам сили і вірі в перемогу. МИРУ НАШІЙ РІДНІЙ УКРАЇНІ!

* * *

25-й день війни в Україні. Боляче. А природа живе за своїм календарем: сьогодні, 20 березня, о 17 годині 33 хвилини за київським часом настало Весняне рівнодення. Цей день знаменує собою початок астрономічної весни. Тільки двічі на рік Сонце сходить точно на сході і заходить точно на заході. Це явище спостерігається в дні весняного і осіннього рівнодення. 20-21 березня наступає момент, коли тривалість дня і тривалість ночі стають рівними. І саме сьогодні, з астрономічної точки зору, настає весна, яка триває до дня літнього сонцестояння, яке з давніх-давен у народі відоме як свято літнього бога Сонця – Купайла.

Наши пращури вважали цей день святом і з великим нетерпінням очікували його приходу. Святкування приходу весни були сповнені важливим сакральним змістом: перемоги світла над пітьмою, пробудження всього живого і початку нового життя. В українському народному календарі цей день має також інші назви – Весняний сонцеворот, Сороки, Жайворонки. Вважали також, що на весняний сонцеворот додому повертаються жайворонки. Тож господині випікали у ці дні фігурки у формі жайворонків, робили фігурки птахів, їх підкидали вгору та ловили, сподіваючись притягти у своє життя щастя, добробыт і здоров’я. Діти бігали з жайворонками в поле, виглядаючи птахів, які принесуть на своїх крилах тепло. Починаючи з цього дня молодь співала веснянки, вітаючи Сонце, Весну та закликаючи птахів. Традиційною стравою в ці дні на столі були

млинці, які нагадують своїм виглядом гаряче сонце, здавна шановане всіма слов'янами.

Тож давайте разом порадіємо приходу справжньої весни і усміхнемося Сонечку! Давайте вірити, як і наші пращури, в ПЕРЕМОГУ СВІТЛА НАД ПІТЬМОЮ, ДОБРА НАД ЗЛОМ, а значить у МИР!

* * *
Виставляю роботу відомого карикатуриста Дніпра ВАЛЕРІЯ МОМОТА

* * *
Шановні друзі-майстри поетичного цеху!

Щиро вітаю вас сьогодні, у Всесвітній

день поезії! Від Великого Кобзаря, від Лесі Українки ми пам'ятаємо, що СЛОВО – це зброя («слово, моя ти єдина зброе...»)! Сьогодні Україні потрібна «ваша зброя» – СЛОВО!

Зробіть свій внесок до наближення миру! Ми започаткували флешмоб [#Митці_Дніпра_проти_війни](#)

Приєднуйтесь! Виставляйте у соцмережах свої твори проти війни з хештегом [#Митці_Дніпра_проти_війни](#)

Особлива дяка усім, хто поетичним словом збагачує відвідувачів нашого Будинку мистецтв: Сергію БУРЛАКОВУ, Анатолію ШКЛЯРУ, Лесі СТЕПОВИЧЦІ, Костю ДУБУ, Катерині КАЛЕНІЧЕНКО, Олександру ПІЛЬНОВУ, Андрієві КАРПЕНКУ, Валентині БАБЕНКО, Олександрові РАТНЕРУ, Василю НЕМИРОВСЬКОМУ, Тетяні ЗАСЛАВСЬКІЙ, Віктору РОДІОНОВУ, Олені БЕСАРАБ, Нікі ЧЕРКАШИНІЙ, Семену ЗАСЛАВСЬКОМУ, Юрію ПОЛІСЬКОМУ, Володимиру БУЗІ, Геннадію ЛЬВОВУ!

БАЖАЄМО вам, ДОРОГІ ЛИЦАРИ ПЕРА, мирного неба, здоров'я міцного, сил, натхнення, щоб і далі дарувати свій поетичний талант людям!

Вітаю, друзі, також усіх, хто поезію любить!

УКРАЇНА НЕ БУДЕ РАБОЮ

(За мотивами М. Бажана)

Загарбницька рать полізла зміїна,
Та гаддя розтрощить наш гнів.
Не буде, не буде ніколи Вкраїна
Рабою ординських катів.
До бою постала козацька родина
Хоробрих незламних синів.
Не буде, не буде ніколи Вкраїна
Рабою ординських катів.
Волелюбна моя, геройчна країна
Під стягом єдиним здола ворогів.
Не буде, не буде ніколи Вкраїна
Рабою ординських катів.
Земля, що загарбав, твоя домовина,
Луна перемоги наш грізний мотив.
Не буде, не буде ніколи Вкраїна
Рабою ординських катів.
Перемога гряде, гине рать ненависна.
Свободу виборює військо на віки віків.
Не буде, не буде ніколи Вкраїна
Рабою ординських катів.

Костянтин ДУБ

Карикатура Олександра Дубовського

Олександр Іванець

Олександр Іванець – поет, письменник, перекладач, драматург. У ці дні він був в охопленому боєми Ірпені, та написав вірш, який відгукується у кожного українця. А також у деяких білорусів.

* * *

*З міста, що ракетами розтрощене,
До усього світу прокричу:
Цього року у Неділю Прощену
Я, здається, не усіх прощу!
Світе- світе, гарно ж ти нас кинув!
Та у пеклі цих страждань- терпінь
Все ж стоїть золотоверхий Київ,
Буча, і Гостомель, і Ірпінь.
Ми усе здолаємо і Вистоїм!
Потім ще і рештки приберем
Тих усіх, котрі були тут прислані
Вузькооким лисим упиром.
З вами й я і Вистою, й Вцілію,
Як у землю рідну міцно впрусь.
Я ніколи не прощу Росію.
... Чом відводиш очі, Білорусь?*

Людмила Некрасовская

Получила известие, что в Николаеве под обстрелом погибла прекрасный поэт и светлый человек Надя Агафонова. Мы знали и ценили друг друга много лет, переписывались, перезванивались, встречались на фестивалях. Надя вместе с Алексеем Торховым возглавляла Николаевскую организацию КЛУ, я – Днепропетровскую, точек соприкосновения было много. Последнее письмо от нее я получила 25.03.2022. Вот оно:

«Людочка, здравствуй!

Я только сегодня нашла в ящике твоё письмо – с начала войны руки не доходили разгрести почту от друзей, разбиралась с рабочими вопросами. Тем более я сейчас без компьютера, а с телефона не очень много напишешь. Леше передала все поздравления, огромное спасибо!!! Как у вас в городе дела????? Мы сидим в своем городе, не уехали, но в разных концах – каждый помогает своим родственникам. Район, где мы обитали последнее время, попал под обстрелы – в общем, теперь связь по телефону. Район, где я сейчас, тоже был под обстрелами. Ситуация, слава Богу, не критическая, но сложная, как на войне... Сейчас немного легче... я вчера впервые за месяц проехала в маршрутке со слезами на глазах – как мало нужно, оказывается, для счастья...

Как родные? Как знакомые наши поэты? Волнуемся.

Обнимаем.

Еще раз прошу прощения за такой неоперативный ответ. Н.»

Не успела я порадоваться ее письму, ибо каждое известие от друзей – это то, что согревает, как настигла страшная весть о ее гибели. Надюша, светлая память тебе. И это стихотворение.

* * *

*Сколько боли может вместить душа?
Личный счет потерпеть с каждым днем длиннее.
Имена погибших, едва дыша,
Повторяю, и сердце болит сильнее.
В небеса уходят мои друзья
Из-за подлой войны и России подлой,
Из-за русских выродков и зверья,
Что не могут видеть народ свободный.
Мы их всех зачистим, настанет час,
Победим врага и страну отстроим.
Мы, друзья мои, не забудем вас,
Никогда не забудем своих героев.*

* * *

*До боли сердечной нам жалко родную страну.
Но плакать не время, нам бой этот выиграть надо.
И даже когда мы победой закончим войну,
И пленных в Россию вернем полоумное стадо,
Когда мы отстраивать будем свои города
И в светлое завтра дорогу себе обозначим,
Тогда мы величье с России сотрем навсегда.
Тогда и заплачим, ребята. От смеха заплачим.*

**Людмила Некрасовская –
украинская русскоязычная поэтесса**

Сергей Демченко

#Сержики_на_всякий_случай

*Все эмоции сбились в кучу:
Ужас, боль, гнев и жажда мщения...
Мир – ты видел сегодня Бучу.
Никогда им не будет прощения!*

ЗДРИГАЄТЬСЯ ПОРАНЕНА ЗЕМЛЯ

Щоб розширити уявлення про війну різних людей, видавець через соцмережі звернувся до земляків з проханням надіслати для цієї збірки поетичні твори, в яких знайшло відображення особисте сприйняття того, що відбувається навколо. Першою на цю пропозицію відгукнулась Лідія Сіра. Вона надіслала стільки віршів, яких буде достатньо для окремої збірки. А поки знайдеться для цього меценат, друкуємо тільки один вірш авторки.

Веселий настрій, посмішки щасливи.
У злагоді і спокою жили
Колись дівчатка й хлопці молодії,
Тоді, коли сирени не гули.

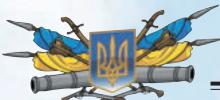
Той світлий час, та світлая година,
Коли було навколо все живе,
У серці збережеться, як перлина,
Яку звідтіль ніхто не відірве.

Грайливі діти спілкувались жваво,
Красива й тепла йшла до них весна
І обіймала все навколо ласкаво...
Та все змінила клятая війна.

Міста палають, гинуть люди, діти,
Здригається поранена земля.
Не можна в бомбосховищах радіти,
Коли в сльозах знедолена сім'я.

Але той світлий час і та година,
Коли навколо знов все зацвіте,
Прийде до тебе, люба Україна,
З дитячих оченят сльозу зітрє.

Людмила Белякова

Людмила Белякова надіслала добрку віршів, які вона писала кожного дня війни. Вони теж заслуговують того, щоб бути надрукованими у повному обсязі, а поки що наводимо один: це 24-й день війни.

24-й день войны россии против Украины.

И мой день рождения.

*Подари мне, подруга Весна,
День Победы моей Украины,
Над империей Вечного зла,
Что пришла к нам
С мечом ордынным.
Пусть сирены кричат день и ночь
Над столицей её окаянной,
Но никто не захочет помочь,
Этой гадине, вечно пьяной.
Волновахи моей дорогой,
Пепел ты разнеси над мордором,
И ненависти жаркой Волной
Подожжёт он гнилые просторы.
Запылают и там города,
Как горит Мариуполь мой милый,
Никогда, никогда, никогда
Не сломить Украину Вам силой!
Пусть исчезнет Россия в огне,
Аду – ад, праху – прах, смерть убийцам,
А в моей, вдруг притихшей стране,
Запоют уцелевшие птицы.
И тогда мой измученный Днепр
Наконец-то уснёт безмятежно,
Без сирен и без сбитых ракет,
Обнимая нас всех нежно-нежно.*

Микола Кравчук

Як можу допомагаю. Поки мами зайняті своїми волонтерськими справами, дітки з дідом Миколою малюють на камінчиках. Діти випадково чи, може, й закономірно, з Дніпра. Питають українською: «Діду Миколо, завтра прийдеш?» Ну аякже, звичайно, прийду. Завтра малюватимемо котика.

Олена Швець-Васіна

Ти мовби дівчина – Вкраїна.
Схід – то покусані вуста до крові...
Припухли від болючих сліз озера-очі.
Дороги – руки-ноги – всі в руїнах...
Здіймаються Карпати-груди
від поштовхів підземних. Тіло –
землиця рідна – хоч і вібрує з вибухів,
але роджає рік-у-рік сади небачені.
Косиці – це поля пшеничині у буянні –
уквітчані Волошками і маком.
Пульсує серце в глибині Дніпра:
Невтомно, спрагло, вільно, сильно.
Душа укутана Небесним цвітом...
Тож-бо краса її життя незмінно-вічна!

Владимир Рудов

РАБСКАЯ ПСИХОЛОГИЯ

*В некой стране, всеми признанной,
Ни для кого не секрет?
Правит, по сути, пожизненный
Ла ла ла президент.
Мастер он гайки закручивать,
Всем промывая мозги
(Слово о власти колючее
Громко сказать не могли).
Тут разразиться б упрёками:
«Что же ты делаешь, брат!»
Нет ведь без устали чмокают
Светлый правителя зад.
Лепят слова распределяющие
И за глаза и в глаза...
Как здесь не вспомнить Некрасова,
С горькой усмешкой сказав:
Люди холопского звания –
Сущие псы иногда:
Чем тяжелей наказания,
Тем им милей господа.*

В Фейсбуке опубликован стих, написанный учениками одной из запорожских гимназий. Это стих – переделка известной песни «Хотят ли русские войны».

*Хотят ли русские Войны?
Пускай Вам скажут пацаны,
Кто под Васильевкой стоит,
Кто под Сумами Вечно спит,
Кто под Пологами в боях
Не помнил слова БОЛЬ и СТРАХ.
Спросите просто у ВЕЧНЫ:
Хотят ли русские, хотят ли русские,
Хотят ли русские Войны?
Спросите Вы у сатаны,
Который в бункере сидит
И вволю ест, и вдоволь спит,
Вкушая страшно кровь детей,
Кровь украинских матерей.
Спросите Вы у сатаны:
Хотят ли русские, хотят ли русские,
Хотят ли русские Войны?
Скажите, «братский» наш народ,
Зачем по Харькову он бьёт?
Зачем Чернигов он бомбит,
И Киев наш за что горит?
В чём Мариуполь виноват?
Ну, не молчи, ответь нам, «брат»:
Зачем Вам боль моей страны?
Хотят ли русские, хотят ли русские,
Хотят ли русские Войны?
Россия, где ж твои сыны?
Тела их во поле лежат.
Ты забери детей назад.
Ты раздели скорбь матерей,
Верни хоть мёртвых сыновей.
Иль они больше не нужны?*

Хотят ли русские, хотят ли русские,
Хотят ли русские Войны?..
Хотят ли русские Войны?
Молчите, наложив в штаны,
Позоря честь своих отцов —
Советской армии бойцов,
И дедов, кто фашизм прогнал,
Кто Киев спас — врагу не сдал!
Их души ужаса полны!
Хотят ли русские, хотят ли русские,
Хотят ли русские Войны...
Встал Мелитополь и Херсон,
Забыв про голод и про сон,
Бердянск, Каховка и Чонгар,
И атомный Энергодар,
Ирпень, Житомир и Токмак,
Над ними сине-жёлтый стяг,
Их не страшит сирены вой!
Идите, русские, идите, русские,
Идите, русские... домой.

Карикатура Олександра Дубовського

Александр Ратнер

ПІСЬМО ДРУЗЯМ

*Друзья мои, родное с детства войско,
Не я ли, атаманы-пацаны,
Вам слал приветы из Днепропетровска,
Слал из Днепра?! Теперь их шлю с войны.
Я рад, что ваши думы не угрюмы,
И что у вас не сбился ритм сердец,
Как у меня за Харьков, Киев, Сумы,
Чернигов, Мариуполь наконец.
Здесь жизнь моя, оставшись за плечами,
Еще покуда длится наяву.
Я глухну от сирен, не сплю ночами
И знать не знаю, сколько проживу.
Здесь тишина — почти, как свыше орден, —
В подвалы б только спрятаться успеть.
И здесь со мною по соседству, ордер
Не предъявляя, поселилась смерть.
Но я ничуть не церемонюсь с нею,
И, хоть порой предчувствия плохи,
Стараюсь делать то лишь, что умею
По мнению других, — писать стихи.
А голова идёт, как прежде, кругом
От ада, сотворённого кругом.
Для вас я был и есть, и буду другом,
Впервые став для варваров врагом.*

Мы разберёмся скоро с этой сворой
Ублюдков, а пока что для неё
Я стал живой мишенью, у которой
«Десяткой» сердце значится моё.
Болит и жжёт в нём каждая руина,
Но рвёт война былых недугов цепь,
Поставив мне диагноз: Украина
И на Победу выписав рецепт.

18. 03.2022 г.

* * *

Я никогда не чувствовал жестокости
И ставил сам её другим в вину,
Покуда не вломился враг, чтоб к пропасти
Под дулом подтолкнуть мою страну.
Я жёстким стал – как полученью Буккера,
Смертям убийц моих сограждан рад.
Зря их верховный в ярости из бункера
Приказывает: «Ни Шойгу назад!»
И как бы там, Россия, ты ни пыжилась,
Каких бы ни зализывала ран,
Но в Украине вся твоя недвижимость –
Разбросанные трупы россиян!

Малюнок Дмитрия Панчука

КОЛИ ГОВОРЯТЬ ГАРМАТИ...

Широко відомий вислів про те, що коли гrimлять гармати – музи мовчат. Проте життя доводить: коли гrimлять гармати, «Смерчі» й «Гради», музи мають не мовчати, а бути ще сильнішими, ніж завжди.

У цьому твердо переконаний літератор **Микола Олексієнко**. Вже в перший день війни росії проти України, 24 лютого, в нього народився перший вірш. Відтоді щодня до його своєрідної воєнної хроніки у віршах, що нараховує вже понад півтори сотні творів, додаються по кілька поезій. Їхню тематику підказують новини з фронтів. А надихає на творчість мужність захисників блокадного Маріуполя, Києва, Чернігова, Харкова, Сум, героїзм воїнів ЗСУ, Нацгвардії, підрозділів тероборони. Не оминає увагою Микола Васильович і моментів війни з елементами гумору, що стали в соціальних мережах мемами, як то роми, що вкрали ворожий танк чи знаменита Чорнобаївка.

Кожен вносить посильний вклад у Перемогу: хтось захищає країну на передньому краї, а хтось у тилу. Микола Олексієнко допомагає поетичним словом, за словами Володимира Маяковського, до багнета прирівнявши перо.

Олександр КОЗЛЕНКО

СИЛЬНІ ДУХОМ

Мое серце сльозиться,
Коли пишу вірші,
Бо неспокій у серці
І неспокій в душі.
Наши гинуть солдати –
Вірні дочки й сини.
Як свічки горяте хати...
Хіба ж винні вони,
Що стоять за Вкраїну,
За свободу свою?
Тож себе не шкодують
У запеклім бою.

Й тил також не шкодує, –
Дає кров і себе.
Пильно небо вартує,
Щоб було голубе.
Щоб ворожі «ворони»
Не летіли до нас
Вони ж гірше «корони»,
Не жаліла що нас.
Але сильні ми духом.
Віра наша міцна.
Нас усіх згурутували
Й об'єднала війна.

СВИНЦЕМ І КОЧЕРГОЮ

Два чужинці з автоматом
Вдерлись в чужу хату,
Щоб випити і поїсти
На дурницю взяти.
Стара баба не злякалася,
Взяла макогона
І таких дала чортів їм
Із перцем і хроном.
З батогом дідусь з'явився
І став їх повчати,
Як без стуку заходити
До чужої хати.

І так повчав, так повчав їх, —
Ті кинули зброю,
Підняли швиденько руки
І здались без бою.
Та наука не скінчилася
В дідуся на цьому:
— Повертайтесь у Расею
До свого ви дому.
Розкажіть, що в Україні
Всі стали до бою,
Що зустріли вас не хлібом —
Свинцем й кочергою.

Евгений Надион

...Противно, но смотреть надо. Чтобы понимать, куда и как ветер дует. Эти уроды, порой, проговариваются, пыжась от своей значимости. Как им кажется!

О каких-то профстандартах говорить не приходится. Ну, разве что звериный оскал не демонстрируют на лице. Однако многие оценки и постулаты — за гранью! Как и самолюбование своим бесчеловечным идиотизмом. Угрозы украинцам и советы своим армейцам, как пoyerостней себя вести. Она, видите ли, не видит смысла в переговорах о прекращении бойни. Он же определяет, на какие города пора начать наступление, дав три дня их жителям, чтобы выйти из районов боевых действий, оставив свои жилища, превратившись в бомжей...

Что тут сказать? Что такие шестерки — это гнилье, которому не должно быть места среди нормальных людей?! Что для них нет предела в античеловечности?! Что своим словесным поносом они достигают обратного эффекта?!

Это о них, о скабеевой и соловьеве, поправших профессию и став впереди строя отъявленных уродов!

Ірина Селезньова

Творів надходить на конкурс «Розповім про подвиг» дуже багато. Буду оприлюднювати їх і надалі. Але над цим плакала, і тому розміщую, як тільки прочитала...

Вірш щойно надійшов на конкурс «Розповім про подвиг»

Автор: **Вовченко Катерина Ярославівна**, учениця 8 класу,

Комунальний заклад «Надеждівська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів» Новопільської сільської ради.

ЙДЕМО ДО ПЕРЕМОГИ!!!

Брат?

Казав, що брат...

А робиш, як той Каїн!

Вбиваючи беззахисних дівчат,

Ведеш себе, як ненажерливи хазяїн..

Усе ще мало крові?

Ніяк напитися не можеш ти сповна?

У тебе мізки просто хворі...

Нікому не потрібна ця війна!

Своєму Путіну ти віриш й генералам,

Що посилають тисячами Вас сюди.

Не раді на Вкраїні окупантам,

Як не крути! За кораблем іди!

Поки живий, то здайся у полон,

Вже завтра пізно може бути,

Бо станеш здобиччю ворон...

Такої слави ти хотів здобути?

Автор: Сідушова Вероніка, учениця 4-А класу, «Середня загальноосвітня школа № 89» Дніпровської міської ради

НЕ ВДОМА...

Мій світ, моє життя і сум,
Бабуся, лес і вірний друг.
Без вас сумую і не знаю, де і як,
Але ми всі живі і разом, то хай так.
Мене чекає вдома мій стілець,
Забутий на столі зостався олівець,
Недомальованій малюнок про життя
І недопитий чай іще зрання.
Я так хотіла грати у дворі!
Щоб весело було мені та дітворі!
Але літак, той свист і страх,
Я так боялася...
Схопили найдорожчі речі враз,
Вже час...
Ось клуб і парк, а тут стирчить снаряд,
Дерева поламало, повилітали вікна,
Як страшно іхати, іще снаряд,
серед дороги він — шматок заліза.
Дорога, шмат паперу, напис «ДІТИ»,
туман, ми їдемо давно,
а я сиджу і все дивлюся у вікно...
де дім? З якої сторони?
Куди дивитись і чого чекати?
Я повернуся, скоро, як дізнатись?
Зв'язку немає, поле навкруги,
мама мовчить, не знає що сказати.
Вже вечір, ми підіхали в Дніпро,
а може, поруч з ним...
Блокпост, військові!
Спитали, звідки ми, дали води і їжі,
Таку смачну, з костра! Ми дуже вдячні,
Згадали, що сьогодні ще не їли.
Ми все ще їдемо, куди?
Батьки відповідають: — У bezпечне місце.

А домашку ніхто не відміняв...
Фото Євгена Надіона

Мартиненко Вікторія, учениця 8-Б класу Першотравенського ліцею № 4 надіслала на літературний конкурс. Керівник Щербина Ліна Миколаївна, вчителька української мови і літератури.

* * *

*Мені тринадцятий минало,
Коли почув я перший раз,
Що йде війна до нас в країну,
Що батько їде на Донбас.
І зараз Київ, Харків, Суми,
Херсон, Чернігів і весь Львів –
І рветься ворог в Україну.
Ми з вами – свідки цих боїв.
Та я не є й не був солдатом,
Але готовий тут наразі,
Як наші хлопці на Зміїнім,
Давати відсіч тій заразі.
За нами з вами, браття, правда,
А правда завжди значить сила.
Над нами буде мирне небо,
А ТИХ чекає вже могила!*

«ВСТАВАЙ, СТРАНА ОГРОМНАЯ», чи «Повстань, повстань, народе мій»?

Ніхто не заперечує, що в 1941 р. пісня «Вставай, страна огромная, вставай на смертный бой» – і далі «С фашисткой силою темною, С проклятою ордой» – зіграла в Радянському Союзі неймовірну мобілізуючу роль на ту війну, яку незабаром назувати Великою Вітчизняною. Її слова сповна наче написав Василь Лебедев-Кумач, а музичку Олександр Александров. Обидва в Росії вважалися корифеями у своїх царинах. Але ось вслушайтеся зараз у слова іншої суто україномовної пісні –

*Іде війна народная,
Священний бій кипить!
Нехай під окупантами
Завжди земля горить!*

І далі:

*Ми йдем у бій із Ворогом,
Полками орд чужих.
Ми віримо, що зможемо
Звільнити край від них!*

І кінцівка геть рішуча:

*Не нам неволя й панщина,
Й імперська тюрма,
Б'ємся проти кремлівського
Московського ярма!*

Чи не вловлюєте ви, що слова ці явно лягають і на мелодію знаменитої пісні 1941 року? А це, справді, так і є. Тільки в україномовній пісні інший рефрен:

*Повстань, повстань, народе мій,
Берись за зброю вміть,
Немає сили жодної,
Щоб стримувала нас!*

Але тут яка прикрість: пісня «Повстань, повстань, народе мій» уперше залунала у наших придніпровських степах ще в 1919-20 роках – в оті бурені так званої громадянської війни. Повернув нам цю пісню ще понад тридцять літ тому відомий український кобзар Тарас Силенко. Він прийшов до висновку, що її і слова, і музика народні. Тобто, що хвацький Лебедєв-Кумач учинив, по суті, «винахідливий» plagiat – запозичив зміст і дух бунтівної української пісні, те й інше поклав в основу свого ніби поетичного твору. А ось прославлений російський композитор Олександр Александров до музики взагалі ніякого не мав відношення. Привласнив чужу.

І уже в наші дні знаний український письменник, автор відомих у Європі романів та кіносценаріїв Юрій Андрухович, погодившись, що слова та музика пісні «Повстань, повстань, народе мій» народні, повідомив таке: виник цей патріотичний гімн на Катеринославщині в 30-тисячній дивізії криворізьких козаків Степової повстанської армії. Очолював дивізію Костянтин Пестушенко, який увійшов в історію і як отаман повстанців Кость Степовий-Блакитний. Він народився у селі Ганнівка Криворізького району. Спершу очолював 20-тисячну Средньодніпровську групу повстанців, яка підпорядковувалася армії Нестора Махна. Але потім обрав за краще діяти самостійно і став командиром Степової визвольної дивізії, яка боролася з більшовицьким режимом партизанськими методами. Його козаки з піснею «Повстань, повстань, народе мій» і йшли у бій проти московських поневолювачів.

Дуже доречно, погодьтеся, Юрій Андрухович повідав нам про це. Пісня явно прислужиться й сьогодні дати нищівний відпір окупантам. Тим паче, що вніс своє доповнення у текст, закликавши до перемоги воювати «З рашиською темною путінською ордою». А стосовно того, що дикий «руській мір» украв ще й пісню у нас, так хіба це єдиний випадок? Виявляється, їх вистачає з лишком. Десятка півтора, якщо хочете, набереться бігом. Чого варта «білогвардійська» «Поручик Голицyn», которую, за твердженням російських музикознавців, у другій половині 70-х років минулого століття записав у народі й «обробив» Владислав Коцишевський. А воно ж зовсім не так. Насправді, росіяни мелодію вкрали у... повстанця-«бандерівця» Миколи Матоли, який ще у 1949 році не лише музику, а й слова пісні «Друже ковалю» написав чи створив. Правда, слова

плагіатор переінакшив. У Миколи Матоли «четверту добу уриваються плови», а в пана «співавтора» – «четвертые сутки пытают станицы». Чи в Матоли «не плачте душою, мій друже ковалю», а в plagiatі «не падайте духом, поручик Голицьн». Або в оригіналі «кудись наші коні помчали далеко», а в «перекладі» уточнено – «а в сумерках кони проносяться к яру». І вже зовсім plagiatор показав своє нутро, коли слова «і знову прогнали московські полки» замінив на «и девочек наших ведут в кабинеты». Ще наостанок про пісню «Там вдали, за рекою», яку й поготів російська «Вікіпедія» приписує бійцям Червоної армії. Так то воно, та не зовсім і так. Насправді на її мелодію, але на свої слова ще років на 10 раніше співали Українські січові стрільці власну, яка називалася «Прощався стрілець».

Микола НЕЧИПОРЕНКО

Цього вірша запропонувала для нашого збірника Тетяна Колядинська.

- Не веди мене, мамо, в підвал.
- Бо там темно і зимно в ніжки...
- I поки не лунає сигнал,
можна, я ще у ліжку, трішки
подрімаю. Тут тепло так
і не треба палити свічку.
- Чуєш, мамо, гудить літак.
- Будуть знову бомбити всю нічку.
- Йдемо, мам, вже сирена гуде!
- Біжимо! Я не хочу спати!
- Мам, а бомба на нас не впаде?
- Мам, а ми дочекаємось тата?
- Він прийде, а нас вже нема.
- Де ж він буде за нами шукати?
Мати втерла слізозу крадъкома.
I понесла дитину з хати.
- Не веди мене, мамо, в підвал.
- Бо там темно і зимно в ніжки...
I лунає сирени сигнал.
I летить штукатурка на ліжко...

Вася ПРОДАНЮК

Цей зворушливий вірш із пропозицією надрукувати його у книзі надіслала нам дніпрянка Олена Сумер. «Знайшла в Інтернеті, – пише, – хочу, щоб усі читачі прониклися почуттями людини, яка побувала в епіцентрі війни». Друкуємо вірш скорочено.

— *Как ты?*
— *В подвале, забыв все понты,
Вспоминаю молитвы, а ты?*
— *Собрала всю жизнь в чемодан,
Граница — вот весь мой план*
— *Напиши, где тебя искать.
Хочу ж когда-то тебя обнять...*

— *Как ты?*
— *Я? Париж. Приютили сваты.
Разве знать я когда-то могла,
Что его красота — как мгла.
И живя на Монмартре, родной,
Больше всего я хочу домой.*

*Сегодня Душу, ее лоскуты
Сшивают только святое «как ты»,
Нет давно никаких «привет»,
Полутонов с февраля уже нет.
Нету долбаных «да, но..»,
Наши мирные гибнут давно.
Нет оттенков у зла и тьмы,
Оправданий нет у Войны!*

КАК ТЫ?
*Перекличкою доброты
Стали эти святые слова.
Есть ответ — надежда жива.*

ЗАЛІЗНА УКРАЇНИ МІЦЬ

«Залізна людина»... Таку назву матиме почесна відзнака, яка незабаром поповнить перелік відомчих нагород АТ «Укрзалізниця». Зрозуміло, невипадково, оскільки, на думку Прем'єр-міністра України Дениса Шмигая, висловлену під час відвідування столичного вокзалу 20 березня, саме так «потрібно відзначати людей, які, по-перше, виконують свою роботу в умовах війни, а по-друге, служать своїй країні й своєму народу з повною самовіддачею і глибоким розумінням цього».

Лише за перший місяць російської агресії 64 працівники Української залізниці зазнали поранень, ще троє – потрапили у полон, а 54, на превеликий жаль, загинули. Зокрема, у бою біля м. Василівка Запорізької обл. автоматна черга обірвала життя 36-річного складача поїздів Південно-Західної регіональної філії Олександра Дробінчука; при огляді колії біля станції Покровськ підірвався на прихованому в снігу вибуховому пристрої 28-річний монтер Донецької регіональної філії Дмитро Раздорський; а напередодні Міжнародного жіночого дня окупанти розстріляли начальницю станції Челюскін Придніпровської регіональної філії Галину Батієвську.

Нелегша доля спіткала й залізничну інфраструктуру. Вже з перших днів російського вторгнення в окупацію потрапило чимало перегонів і станцій Донецької, Одеської, Південної і Придніпровської регіональних філій. Майже щодня ворожі ракети, снаряди і міни нищили колійне господарство, вагони, вокзальні споруди, деповські цехи, контактну мережу, системи сигналізації та зв'язку. Наприклад, 16 березня на станції Запоріжжя-2 пошкоджені колії, контактна мережа, вікна будівель і вагонів декількох приміських поїздів. А 22 березня ракетні вибухи розтрощили станцію Павлоград-2 і обірвали життя однієї людини.

Проте навіть у фронтових умовах українські залізничники гідно виконують посадові обов'язки. Фактично між обстрілами мужньо відновлюють пошкоджені залізничні колії, контактну мережу, рухомий склад, виготовляють тисячі протитанкових «іжаків», упродовж лічених днів організовували евакуацію ци-

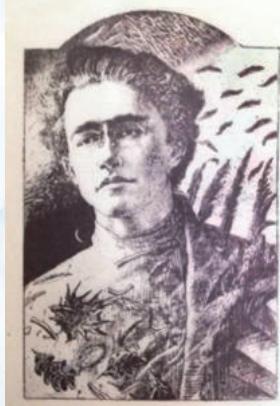

вільного населення і, за підсумками першого місяця війни, вивезли з-під обстрілів і руйнувань майже 3 млн діточок, жінок, літніх людей, у тому числі понад 400 тис. до європейських країн. Наприклад, поїзна бригада Запорізького пасажирського вагонного депо під керівництвом Віктора Рожкова безперервно перебувала в рейсах майже чотири тижні: разом із сотнями пасажирів прямувала з Києва до Рахова, зі стурбованого атахою на місцеву АЕС Запоріжжя до Хелма, з Дніпра до Чопа. В одному з таких рейсів у вагітної пасажирки 6-го плацкартного вагону почалися перейми, тож провідниці Наталя Зюзь і Роза Байстрюченко в умовах переповненого поїзда знайшли серед пасажирів акушерку, розмістили жінку разом з її чоловіком у своєму купе й були поруч, надаючи необхідну допомогу, допо-ки у Львові породіллю не прийняли міські медики.

До речі, чимало українських залізничних вокзалів перетворилися не лише на центри соціальної допомоги, де усі вимушенні переселенці цілодобово отримують гостинний притулок, повноцінне харчування, теплоту сердець персоналу і волонтерів, а й на імпровізовані концертні зали, де аматори і відомі естрадні майстри підіймають втомленим присутнім настрій і вселяють віру в переможне завтра яскравими патріотичними концертами. Зокрема, на львівському – Святослав Вакарчук, а на ужгородському – Наталя Могилевська.

– Кожен, хто не тримає в руках зброю, сьогодні запитує себе: як допомогти перемогти у війні? Відповідь проста. Знайти своє місце у строю, – переконаний голова правління АТ «Укрзалізниця» Олександр Камишин. – Наша компанія себе знайшла: у порятунку людей, доставці гуманітарних вантажів та відбудові нової, залізничної економіки. У цьому наша допомога Збройним силам і економіці. Водночас ми не пробачимо нічого... І обов'язково відновимо все!

**Юрій ШВАЙКО,
заслужений журналіст України**

Ірина Мазурено

Так мріяла, що колись відвідаю Чернігів, Седнів – рідні місця українського поета Аркадія Казки (1890–1929). Захоплювалась його творчістю, писала, робила виставки. Подумки проживала трагічне й світле життя цього вісника Духу.

Але не сталося зустрітися з Десною, старезним Валом, унікальними Церквами Чернігова XI–XIII ст. – з містом, де колись у хорі при монастирі співали Аркадій Казка і Павло Тичина, містом Михайла Коцюбинського, до якого юні

поети запрошуvalися на творчі «суботи»... Сподіваюсь, що вже після війни я привітаю тебе, геройчний Чернігів, і, дякувати Богу, побачу тебе очима Аркадія Казки.

РОМАНТИЧНЕ

*Десна – мов шабля. Вал старезний.
Мазепи дім. Гармати в ряд,
Поринувши у сон давнезний,
Сумною вартою стоять.
Заснув Чернігів. Місяць срібний,
Піднявши високо свій щит,
Вглядається: богам подібні,
Ген двоє п'ють солодку мить.
Зустрілись вчора й цілували
Лиш фльокса запашні квітки –
Сьогодні статуюю Валу
Вони здавалися, стрункі.
В обійми впали. Занімili.
Уста до уст. Стук серць лиш чутъ...
Так схід вони рожевий стріли
Й пішли додому в млосну путь.
...Блищала шаблею Десна.
У сон поринув Вал старезний.
Вони йшли привидами сна,
Що ось розвіється і щезне...
Він і вона. Він і вона.*

Геннадий Климов

Вот она, новая реальность сельской жизни. Пока доедешь, насмотришься не только мирных видов сева – тракторы рокочут на полях. По дороге, как в старых фильмах, противотанковые «ежи» и другие сооружения военного времени. На пути в Синельниково блок-пост с вооруженными военными. Остановка, проверка... Серьезные лица, каски, автоматы, готовы к бою в любой момент. Дисциплинирует обстановка, однако, особенно, когда впервые проходишь эту процедуру...

А в селе встреча с соседями, с которыми долго не виделся, потому забыли о времени за разговорами. Делимся новостями: в Раевке беженцы, перевалочный пункт для них в интернате, у них тоже звучат сирены – из Синельниково хорошо слышно. По «индивидуальным убежищам» – погребам вначале прятались, а сейчас стали привыкать, через раз на них реагируют... Людмила, пенсионерка, пожалилась, что у нее погреб неглубокий, и никуда не денешься, подпочвенные воды заливают. У Романа в погребе сухо, глубина – «больше не надо». И в погребе все есть: и запас воды, и продукты. Но Люда махнула рукой на кума: «Что толку – два выхода должно быть, по правилам безопасности...» Но кто ж на это рассчитывал?... При этом ситуация совсем не безвыходная. Они и не раскисают. Людмила сказала, что если ее вдруг землей засыплет, легче будет откапывать, неглубоко же – оптимистка, одним словом!

О деле все же не забыли. Соседка семена нам принесла, нужно высадить в тепличку – у нее помидоры всегда отборные, можно сказать, лучшие на нашей улице. Поделилась... Да и Роман удивил:

«Подождите, – сказал – я сейчас.» И – со двора к себе. Его дом на другой стороне улицы, чуть наискосок. Вскоре трехлитровую банку меда несет: «Вот вам, по-соседки!» Кой-чего мы посадили – морковку, лук на зелень.. Земля мягкая, легкая на обработку – время пришло...

...Блокпост на обратном пути, в небольшой очереди попадаю к тому же бородатому военному. Ему лет сорок, видно, что опытный, действует четко и вежливо. Узнал меня по утренней встрече. Открываю багажник авто, и он говорит: «Порядок?» именно спрашивает, а не утверждает. Я отвечаю: «Порядок!»

Он на прощанье: «Счастливого пути!» Неплохой выдался вчерашний день. Так бы и сегодня думал. Но в ночь по Днепру ударили российские ракеты...

Іван Блоха-Макаров

СИРЕНА

— Як минула ніч? — питаю.
— Та не дай нам, Боже.
Я такого ще не знаю.
Горе мені, горе.
То сирена чомусь виє,
То дитина плаче.
Потім серце ние, ние,
Наче вершник скаче.
То дитина просе пити,
А води немає.
Кудись треба нам сходити,
А куди, не знає.
Лиш зібралась, знов завила
Чортова сирена.
Ми до сховища добрались,
Заховатись треба.
Напоїв сусід дитину.
Підказав, де взяти.
Нагадав мені родину,
Хоче помагати.
Він дитину взяв на руки
Й пішов на повітря.
На лиці сліди розлуки.
На небі сузір'я.
Постояли, подивились,
І пішли додому.
Ось і разом опинились...
Легше, чим самому.

Марина Єщенко

«Я ТАК ХОЧУ МАЛЕЧУ І МОЄ УКРАЇНСЬКЕ БУТЯ»

Планета назавжди зійшла з орбіти.

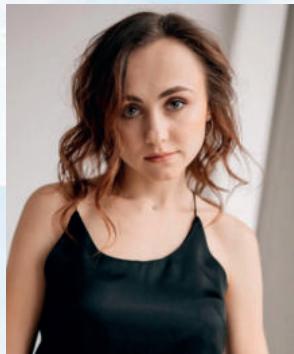
Мамо,

Я так боюся,

Боюся

Що ніколи не зможу радіти.

Меседж Богу сказати треба?

*Влучних слів не знайду в словниках,
Я боюся дивитись у небо,
Там крилаті ракети,
Не птах,
Там не голуб абсурдного миру
І не квінтесенція мрій,
Там з мордору шлють нам «прівєсти»
Ti, хто вщент руйнують мій дім.*

Мамо,

Сирена знов виє.

Я в метро знайшла укриття.

Там вгорі палають будівлі.

Під землею вирує життя.

Тут народжують породіллі.

Тут в обіймах зими весна.

Яке ж це страхіття – війни.

У мене безліч питань до Отця.

Орки в танках схиляють до втечі,

В порожнечі немає ім'я.

Мам,

Я так хочу малечу

І Моє Українське Бутя.

ЧОМУ РОСІЯНАМ У ЧОРНОБАЇВЦІ НАЧЕ МЕДОМ ПОМАЗАНО?

Радник керівника ОПУ Олексій Арестович пояснив, чому орки завзято пруть у Чорнобаївку, де мрутъ, як мухи, раз-по-раз потрапляючи у капкан українських захисників на аеродромі в Чорнобаївці, що в Херсонській області.

«Знову ми вночі влупили Чорнобаївку. Вже вкотре. Це вже стало притчею во язищех. День бабака. І так далі».

«Чому вони туди повертаються знову і знову? Все дуже просто – Антонівський міст. Це пляшкова шийка. Це єдине місце, яким вони забезпечують своє угруповання туди, у бік Миколаєва. Планів же була величезна кількість: Одесу взяти, Миколаїв, Кривий Ріг. А місток один...

Ну, ще в Новій Каховці є дамба, якою вони переїжджають. В принципі, це дві пляшкові шийки. Їм потрібен аеродром під скоку, а це Чорнобаївка або Херсонський аеродром. Але вони не можуть зрозуміти, як ми їх дістаємо. А ми дістаємо! Регулярно, щоночі і дуже акуратно. Там набили вже стільки, що кількість мемів на тему більша, ніж у мене підписників.

І, я так розумію, вони продовжуватимуть це робити, бо якщо там щоразу гинуть командуючі армії, розбиваються командні пункти, то, напевно, для них там якась сакральна складова є. Це пастка, в яку вони лізуть весь час», – розповів Арестович в ефірі YouTube-каналу Фейгін LIVE.

Нагадаємо, напередодні стало відомо, що під Чорнобаївкою українські герої вкотре розбили стадо орків на чолі з генерал-лейтенантом Андрієм Мордвічовим – поки що це найбільший крупний армійський чин ворога, який загинув на українській землі під час поточної війни.

Погодьтесь, такі аномалії не могли продовжуватись нескінченно. Тож, або зв'язок нарешті відновився, або в кремлівських мізках розвиднілося, але, нарешті...

РОСІЯ ЗАБРАЛА БІЛЬШІСТЬ СВОЇХ ГЕЛІКОПТЕРІВ ІЗ ЧОРНОБАЇВКИ – NYT

Тобто росія вивела більшу частину своїх гелікоптерів зі стратегічного аеропорту в Херсоні – Чорнобаївки. Про це пише видання The New York Times, спираючись на супутникові знімки.

І все це сталося лише після того, як українські військові вже вісім разів розгромили російські сили у Чорнобаївці.

На думку експертів, такий крок росії може бути ознакою військових невдач на півдні України.

Зазначимо, військовий аеродром у Чорнобаївці Херсонської області російські війська використовують як командний пункт та місце збору літаків та гелікоптерів.

Це суто логічне пояснення, яке випливає з військової стратегії росіян. Ale воно зовсім не відповідає, чому в Чорнобаївці рашкіни вояки мрут, як мухи, а їхня техніка перетворюється на металолом.

Тож, без заглиблювання у потойбічне, нам не обійтись...

СПРОБА ПОЯСНЕННЯ ТОГО, ЩО ПОЯСНЕННЮ НЕ ПІДЛЯГАЄ, НА ПЕРШИЙ ПОГЛЯД. АЛЕ...

Вже існує безліч версій цього незрозумілого феномена, який уже до зубовного скрежету зажахав рашкіне військо. Як всесвітніх авіаторів і моряків бермудський трикутник, де щезають літаки, кораблі або їхні екіпажі.

Наведу кілька найбільш актуальних на ваш розсуд.

ЛЕГЕНДА ПРО ЧОРНОБАЇВКУ

Наприкінці XVII ст. козаки під командуванням отамана Чорноброва подались до нижньої течії Дніпра, щоб перехоплювати татарські орди на Кримському перешийку.

Чорноброва добре знали й уникали зустрічі з ним і татари, і турки. Вони називали його Чорним баєм (володарем). Найближчі ж друзі отамана почали звати його Чорнбаєм.

«За одне літо козаки збудували три кам'яні фортеці і назвали їх Чорнобаївська, Гусаківська та Степанівська. Десь посередині цього великого трикутника була пізніше збудована, мала козацька церковця Пресвятої Покрови і закладено кладовище».

ТАМ РЕАЛЬНО ТРИКУТНИК

Одного разу біля Дніпра зупинилась велика зграя бусурман (близько 1000), з награбованим майном і полоненими дівчатаами. Загін Чорнобая налічував десь 150 чоловік, але вони розбили бусурманів, при цьому поранення отримали всього 20 козаків.

Я ВАМ КАЖУ – ТЕ МІСЦЕ ЗАЧАРОВНЕ

Звільненим дівчатам святий отець наказав скинути їхні кайдани в річку, яку окропили кров'ю ворогів. При цьому він проводив замовлення.

Тобто, Чорнобаївка дійсно замовлена з XVII століття характерниками.

Ось вам і містичка.

Цю ідею підтримує і розвиває на основі останніх інцидентів Олексій Арестович:

К ЛЫСОЙ ГОРЕ ДОБАВИЛОСЬ НОВОЕ МЕСТО ДЛЯ ВЕДЬМИНЫХ ФЕСТИВАЛЕЙ

— По Чорнобаєвке на сьогодні.

Ночью российские войска из района аэродрома начали залпы «Смерчами» по Николаеву.

В ответ мы им малость насыпали. В целом попугали, но в районе 01.30 попали четко в боекомплект «Смерча» и детонацией повредило или уничтожило остальные пусковые установки. Но это ещё не всё.

Днём они произвели пуск ракеты ПВО. Ракета пошла вверх, перевернулась и упала вниз точно на скопление техники. Начался пожар.

Короче, ещё один инцидент.

В общем, у меня обращение к украинским ведьмам и ведуньям. Девочки, во-первых, так держать.

Во-вторых, к Лысой горе у вас теперь добавилось новое место для фестивалей».

Чи варто після цього дивуватися лозунгу, що народився в надрах окупантських військ: «Побачити Чорнобаївку і вмерти!»

До речі, його дуже наочно розкриває діалог на заправці, що відбувся на під'їзді до Чорнобаївки:

- Ось вам, хлопці, соляра до Чорнобаївки.
- А далі як?
- Не зрозумів запитання...

А дійсно, далі соляра вже не знадобиться. У біса свої засоби пересування!

І ще... що б ви не стверджували, але Чорнобаївка – ідеальне втілення девізу рашкіних довбо*бів «Можемо повторити!»

І це невипадково. Наведу ще один красномовний приклад, який використовується в команді Bellingcat, що характеризує безкінечну тупість російських вояків.

Мем з'явився після того, як керівник ГРУ генштаба ВС РФ після взлому пошти змінив пароль з moskva1 на moskva2. І далі після другого взлому поміняв пароль на moskva3.

Що ж після цього робити нашим відъмкам із такими «розумниками»? Тож будемо чекати нових повідомлень з нашої Чорнобаївської аномалії, доки останній рашкін дурень як нагорода не буде доставлений на концерт Кобзона з наступним купанням у смолі палаючий.

Вадим КЛИМЕНТЬЄВ

З народного гумору

* * *

- Ну ось, ми увійшли до Херсона. Що далі?
- Далі думатимемо, як виходити.

* * *

- Херсон взяли повністю?
- Ні, тільки хер.

Станіслав Шведун

ВЕСНА НА АРКУШІ, В ПІДВАЛІ

*Схід палає, громить. І на півдні пожежі.
В небі дрони гудуть, як кусючі джмелі.
Попри простір глухий – холодриг і в одежі,
А думки, наче п'яні, плетуть кренделі...*

*Цю нестерпну весну нам повік не забути:
Цей невсміхнений світ і молитви в очах,
І невимовний жах, скрежетання від люті.
А щоб висловити біль – слів вже не вистача.*

*Тут в підвалі дідусь – гість з села чийсь родини,
Його хату ущент лютий Ворог розніс.
Його думка сумна: хто зіб'є домовину?
Хто догляне подвір'я, полагодить віз?*

*Он гітара підперла холодну стіну.
Хтось спросоння здригнувсь, зачепив за струну...
«Хай у всіх буде завтра», – шепоче дитина
І схилила обличчя, та їй малює весну.*

*Поруч бабця тримтить, як листочок осини.
У печалі вся, тужить свою думу одну:
Не про власний свій біль – про онука й про сина,
Що удвох так знялись, та їй пішли на війну.*

*... Оживає папір – то веснүє малюнок
Серед китиць вільхи, де і луки, і ліс.
Прокидається дніна молода – зовсім юна,
Тут і лоскіт в грудях, і цнотливо – до сліз.*

*Раптом гомін весь зник, між людьми тиха злуга,
Гул сирени тихіший – дає слабину.
Небезпека минула. Люди йдуть. А онука,
Наче то їй не до неї, – малює весну.*

«АЛІБІ ПЛЮС» ЗМІНЮЄ ПРОФЕСІЮ

Хто більш-менш знає Аліну Чубук, засновницею юридичної компанії «Алібі Плюс», інколи порівнюють її з «парубком моторним» та «хоть куди» козачкою. Брат по духу Альбіни – Григорій Скворода. «Наш Шумахер» – кажуть про неї, коли вона за кермом. Як професіонал, вона була б на рівні з Анатолієм Коні та Олександром Кониським.

Та останнім часом Аліна живе на колесах – «сьогодні тут, а завтра – там», як той Фігаро. Доњку рідко бачить. Такий спосіб життя вона обрала добровільно, бо стати під час війни волонтером – можливо тільки за покликом душі.

Аліна Чубук на своїх сторінках у фейсбуці постійно «відчу-букує» такі пости – хоч стій, хоч падай: гострі, афористичні, а інколи настільки глибокі за змістом – професори філософії позаздрять. А ще вона... віршує. І до всього цього Альбіна – нескорена патріотка.

Щоб не казати зайвих слів, проілюструємо викладене дуже й дуже невеличкою частиною її текстів. Раніше писала виключно російською мовою, але з початку війни перейшла на українську. Ось її перший вірш рідною мовою (є деякі погрішності, але пробачимо їх, все ж таки вперше українською):

*I знову ПВО закрило небо,
I знову ЗСУ нас врятували,
Ми припинили жити задля себе,
На нашу землю вороги напали...
Ми сильні, мужні й дуже справедливі.
Ми знаєм сенс та вміємо любити!
Ми мріємо про те, що Ворог здохне,
I з мріями такими легше жити.
Від серця вдячні хлопцям ми за захист!*

Вони – надія наша. Порятунок...
Я кожен день вночі молюся Богу,
Щоб не скінчився їх життя малюнок!
Щоб швидше всі додому повернулися,
Щоб обійняли рідних, друзів, маму...
І щоб до діток лагідно торкнулися,
Промовив: «Тато, поруч і війни не стало!»

* * *

Це був дуже важкий тиждень! 140 із 168 годин на колесах! Виснажені, але задоволені собою, ми повернулися до Рідної Неньки.

Про цей чумовий тиждень, з усіма перешкодами й сплутаними шляхами, можна писати дуже багато, але ми вирішили, що в ці важкі часи й без нас достатньо людей, які нині є жують соплі! Тож пишу тільки про хороше! Й, як завжди, до даю світлини (лише ті, які можна показувати Світу).

Звісно, ми з дівчатами хочемо бути гарним прикладом для тих, хто сидить вдома... Ми не хочемо виїжджати з нашої країни, ми любимо її усім серцем! Це наша держава й наша земля! Тому разом із нашими хлопцями будемо боротися за те, що належить нам по праву!

* * *

Наш девіз: НІ ДНЯ БЕЗ ДОБРИХ СПРАВ!

І ми обіцяємо, що доки не скінчиться ця страшна війна, доки не згине останній загарбник, який має на своїх руках кров наших друзів та рідних, МИ НЕ ЗУПИНЕМОСЬ! Ми будемо ДОПОМАГАТИ нашим хлопцям усім, що їм необхідно!

А якщо знадобиться, будемо й патрони подавати!

* * *

Як засвідчила практика, в нашому житті треба вміти все! І треба бути готовим до всього! Дай Боже, щоб усе закінчилося якнайшвидше й виключно в наш бік! Дякуємо кожному, хто допомагає нам і тим, хто кожен день захищає свої міста і нашу Україну

Велика вдячність компанії Котнтрол Зет за підтримку наших хлопців! Десятки спальників, бліндажні свічки, павербанки, взуття, тактичний одяг... вчора роз'їхалось на Київ, Дніпро, Краматорськ.

Цей маленький привіт, який складається із взуття й рюкзаків, ми відправляємо мужнім і сміливим хлопцям до Дніпра й Києва

* * *

Наш 20-й день війни. Ми не маємо права на зупинку, навіть на одну добу! Сьогодні ми проїхали 400 кілометрів, щоб передати допомогу в маленьке, але дуже славне місто Сколе.

Павербанки, ліхтарики, спальні мішки тощо... ми викладаємо на 120% для того, щоб наші хлопці мали змогу захищати нашу Країну, наше Життя, НАШЕ МАЙБУТНЕ!

* * *

Завжди будьте вірні собі, своїм цілям і своїм бажанням! Ця риса свободи відрізняє нас, Справжніх, Сильних, Свободолюбивих українців від затюканих, зомбованих, не маючих своєї думки русичів!

МИ ОБОВ'ЯЗКОВО ПЕРЕМОЖЕМО! І чим скоріше ми це зробимо, тим краще! Бо я за день до 24.02. відкладала в ЦУМі у Києві офігені туфлі!)) Дуже кортить їх купити й вдягнути! Тому, любі хлопці, скоріше мочіть усю свою обуту, бо я пролягаю модний сезон!

* * *

День 22-й, ми сортуємо й відправляємо хлопцям ліки. Кровоостанні, протизапальні, противірусні, антибіотики тощо... Все,

що потрібно для того, щоб наші хлопці скоріше одужували й швидше поверталися в стрій!

Окрема велика вдячність блогерці-крутелику Maria Dakota за те, що допомогла в Польщі викупити рідкісні й дорогі ліки для онкохворої дитини і допомогла о 5-й ранку передати їх в Україну! Завдяки тобі й нам дитина буде жити! Мариє, дякую, що допомагаєш нам упродовж усієї війни! Ми з вами теж на війні! Ніколи про це не забувай!

Тетяно Пташенчук, ти МегаКрутъ! Рада нашій дружбі! Хоч знайомі й не так давно (СХІД і ЗАХІД об'єднали війну), але впевнено можу сказати: ти дуже добра й щира людина, яка знає свою справу й з радістю допомагає усім, хто про це просить. Ти велика молодець! Пишаюсь.

* * *

Один із програмних афоризмів Аліни Чубук:
«Коли ми бачимо ціль, перешкоди для нас втрачають будь-яке значення».

Все, що написала і ще напише Аліна Чубук варто окремої книги. А, може, і не однієї. Впевнені, перемога дасть на це змогу. А, може, ще заради перемоги?

ЗМІСТ

Державний гімн України	3
Духовний прапор народу	4
Гімн України (позитивна версія)	5
Жива легенда нації	6
Igor Trakht «двома мовами...»	7
«КУСТ» змінює курс	8
Віктор Ожогін	15
Александр Разумный	17
Відчуй себе зброєю	19
Володимир Страфідов	23
Будинок, який об'єднує серця	24
Україна не буде рабою	31
Олександр Ірванець	32
Людмила Некрасовская	33
Сергей Демченко	34
Здригається поранена земля	35
Людмила Белякова	36
Микола Кравчук	37
Олена Швець-Васіна	37
Владимир Рудов	38
«Хотят ли русские войны?»...	39
Александр Ратнер	41
Коли говорять гармати...	43
Евгений Надион	44
Ірина Селезньова	45
«Вставай, страна огромная», чи «Повстань, повстань, народе мій»?	48
Вася Проданюк	50
Как ты?	51
Залізна України міць	52
Ірина Мазурено	54
Геннадий Климов	55
Іван Блоха-Макаров	56
Марина Єщенко	57
Чому росіянам у Чорнобайці наче медом помазано?	58
Станіслав Шведун	62
«АЛІБІ ПЛЮС» змінює професію	63

Суспільно-політичне видання

**Серія «Книжка-бліскавка»
СЛОВО – ЗБРОЯ НЕСКОРЕНИХ**

Відповідальний за випуск *Давидов О. Д.*

Художнє оформлення *Ожуг В. І.*

Комп'ютерна верстка *Ожуг В. Є.*

Коректор *Орицій В. М.*

Підписано до друку 12.04.2022 р. Формат 60х 84¹/₁₆. Папір офсетний.
Друк цифровий. Ум.-друк. арк. 4,25. Обл.-вид. арк. 3,95. Тираж 100 прим.
Зам. №

Видавництво «Журфонд»

49000, м. Дніпро, пр. Д. Яворницького, 60.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру

ДК № 684 від 21.11.2001 р.

Віддруковано

ФОП «Кучугурний Ю.М.»

49000, вул. Воскресенська, 11, м. Дніпро

Колектив авторів

C48   **Книжка-бліскавка. СЛОВО – ЗБРОЯ НЕСКОРЕНИХ / Серія «Книжка-бліскавка».** Автор проекту Давидов О.Д.- Дніпро. Журфонд, 2022 – 68 с.

ISBN 978-966-934-373-7

Це видання відкриває серію «Книжок-бліскавок», в яких засобами ілюстрованого слова знайдуть відображення найбільш актуальні та животрепетні події сьогодення.

У першому випуску серії – відгук майстрів слова та митців, а також пересічних, небайдужих співвітчизників до подій, пов’язаних зі найстрашнішим злом, війною. Конкретно йдеться про масштабне вторгнення Росії в Україну, яке почалося вранці 24 лютого 2022 року.

УДК 82-92

Борис ФІЛАТОВ

Аналіз поточної ситуації та погляд на теперешні події мером Дніпра Борисом Філатовим у ЗМІ та соцмережах читаються як самостійні новели і ессе – настільки вони професійно виконані. Відчувається журналістська майстерність автора, досконале знання історії.

Наводимо лише два з його величезної кількості текстів (друкуються мовою оригіналу).

ОСНОВНАЯ ЧЕРТА ЭТОЙ ВОЙНЫ – ОНА ЧЕРНО-БЕЛАЯ

Если во всех остальных войнах существовали хоть малейшие, но полутона, то эта война – абсолютно черно-белая. И как бы не захлебывались от ненависти грязные ублюдки, населяющие соседнее государство, лживые, недалёкие, оболваненные пропагандой, но для этой войны не было ни одной рациональной причины. От слова «совсем».

Эта война совершенно преступная, грязная и лишённая любого смысла. Если не учитывать того обстоятельства, что руZZкие просто хотят нас уничтожить...

Ещё эта черно-белая война полностью уничтожила все мировые институции. Как бы не кривлялся кое-кто в ООН, бюрократы из ОБСЕ и трусы из «Красного Креста» – они уже в прошлом. Десятки лет они жрали сотни миллионов долларов налогоплательщиков со всего мира и показали свою полную недееспособность.

Черно-белая война. Расставила все по своим местам.

ЗНАЕТЕ, ЧЕМ МЫ ОТЛИЧАЕМСЯ ОТ НИХ?

Вчера у своего друга Антона Геращенко, увидел сообщение, как в оккупированной Буче на обочине почти месяц пролежала оторванная нога руZZкого в ботинке. Мимо ноги соотечественника долгое время ходили его сослуживцы... Они даже не удосужились убрать с дороги и захоронить ногу своего «боевого» товарища!

Сегодня мы, Днепровская мэрия, вывозим животных из «Фельдман-Экопарк» под Харьковом. Под обстрелами мы спасаем животных. Вывозим их в Днепр, Киев и Житомир. Потому, что мы – люди. Поэтому мы спасаем животных. Наших обезьян, пантер, медведей и попугаев.

А в соседней стране просто живут нелюди. Которым наплевать даже на останки своих сородичей. Нелюди, не имеющие права называться животными...

Микола ЛУКАШУК

Погляд на поточні події та проблеми, які голова Дніпропетровської облради Микола Лукашук висловлює у соцмережах, ЗМІ, повідомленнях прес-служби, схожі на вістки з лінії фронту. І це зрозуміло: така зараз ситуація. Крім того, Микола Васильович є також заступником керівника ради оборони області.

Але одним з останніх постів дещо здивував: він нагадує тексти не високопосадовця, а звичайної людини, людини-патріота:

«Сьогодні вранці пройшовся парком Шевченка. Спостерігає, як родини гуляють з дітьми, п'ють каву, спілкуються один з одним. Побачив міцні обійми закоханих, теплі зустрічі, щирі посмішки. Побачив те, що дарує надію.

Війна змінила кожного з нас. Змінила кожного українця окремо і всю націю разом. Це бачить весь світ. Війна показала, хто є хто. Показала справжніх друзів і недругів. Надійних людей, яких треба триматися, і тих, хто здатен зрадити без вагань. Проявила кращі якості одних і слабкість інших.

Дніпропетровщина – це Україна. Невід'ємна частина могутньої, вільної держави. Залізне серце країни, яке неможливо зупинити. Область, яка щодня тримає свій фронт і допомагає іншим. Ми цінуємо те, що маємо. І ми вірні спільній справі й самим собі. Скільки б ворог не випробовував нас на міцність, скільки б не залікував, не погрожував, скільки б ракет не випустив – ми залишаємося незламними, тримаємося разом, боремося за своє.

Хай би як складно не було зараз – вистоїмо. Поборемо. Відбудуємо. Попереду в нас тільки найкраще. Пишаємося бути українцем. Пишаємося тими, хто поруч – такими відважними, сильними, щирими людьми.

*Нація нескорених.
Нація переможців!».*

